

Het KITLV heeft tot doel het verzamelen en toegankelijk maken van boeken en andere documenten, het verrichten en stimuleren van onderzoek en het publiceren van boeken en periodieken op het gebied van de geestes- en menswetenschappen betreffende Zuidoost-Azië en Oceanië, in het bijzonder Indonesië, en het Caraïbisch gebied. Het Instituut heeft zijn hoofdvestiging in Leiden en een vertegenwoordiging in Jakarta.

Voor het KITLV was 2003 een jaar waarin enkele belangrijke nieuwe initiatieven tot ontwikkeling kwamen en andere werden voltooid, maar tevens een jaar waarin financiële belemmeringen noopten tot uitstel van andere plannen. In de inleiding bij dit Jaarverslag worden de belangrijkste resultaten en knelpunten kort voor het voetlicht gebracht.

Inleiding

In de voorgaande jaren had het instituut plannen ontwikkeld om de sinds 1969 bestaande Vertegenwoordiging in Indonesië om te vormen tot een duidelijker geprofileerd wetenschappelijk instituut, KITLV-Jakarta. In het begin van dit verslagjaar verruilde bibliothecaris Roger Tol zijn standplaats Leiden voor Jakarta, waar hij in goede harmonie de leiding over de vertegenwoordiging overnam van Jaap Erkelens, die na 30 jaren dienst in Jakarta zijn pensioen aanvaardde. Een uitdrukkelijk woord van dank en waardering voor het werk van Erkelens is hier op zijn plaats. Tol had als opdracht de gewenste upgradering van de vertegenwoordiging te verwezenlijken. Hij slaagde hierin in vele opzichten uitstekend. In de zomer werd verhuisd naar een nieuw, ruimer en meer representatief pand, gelegen in de wijk Kebayoran Baru. Op 23 oktober werd KITLV-Jakarta officieel geopend door dr. Dewi Fortuna Anwar, namens de Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia (LIPI) en de directeur van het KITLV, Gert Oostindie. De feestelijke en zeer druk bezochte openingsceremonie onderstreepte tevens de uitstekende banden tussen KITLV en LIPI.

Het eind 2002 gestarte onderzoeksprogramma 'Renegotiating boundaries: Agency, access and identity in post-Suharto Indonesia' kwam in 2003 goed op gang. Projectleider Henk Schulte Nordholt en zijn medewerkers Gerry van Klinken en Fridus Steijlen verrichtten onderzoek in Indonesië, organiseerden in Leiden de eerste seminars en publiceerden de eerste op dit onderzoek gebaseerde artikelen. Schulte Nordholt redigeerde, met Gusti Asnan, *Indonesia in transition*. Van Klinken publiceerde *Minorities, modernity and the emerging nation*. Een tweetal onderzoekers uit Indonesië verrichtten als fellows onderzoek op het KITLV. Onder grote publieke belangstelling werden enkele Caraïbische publicaties van KITLV-medewerkers gepresenteerd. Het hoofd Caraïbische Studies Rosemarijn Hoefte publiceerde met drs. C. Medendorp *Arnold Borret; Suriname; Gezichten, typen en costumen*, gebaseerd op de unieke collectie aquarellen van Borret die deel uitmaken van de collecties van de afdeling Archief & Beeld (voorheen Historische Documentatie). Het boek werd in maart gepresenteerd bij de opening van een tentoonstelling gewijd aan het werk van Borret in het Amsterdamse Scheepvaartmuseum. In november presenteerden Oostindie en zijn mede-auteur dr. I.A.J. Klinkers het boek *Decolonising the Caribbean*.

Mede dankzij externe subsidies werd verder gewerkt aan de digitalisering van de collecties. Met een eerder verkregen subsidie uit het digitaliseringsfonds van de KNAW werd de overgang gemaakt van gedrukte naar online publicatie van de 'Caribbean Abstracts' en 'Excerpta Indonesica'. De conversie naar online publicatie van eerdere jaargangen van beide uitgaven werd verwezenlijkt voor de 'Caribbean Abstracts' (1990-2002) en is vrijwel voltooid voor de 'Excerpta Indonesica' (1970-2002). Eveneens ondersteund door het digitaliseringsfonds werd de digitale bibliografie van de Nederlandse Caraïben voltooid en op de website beschikbaar gesteld. Financieel ondersteund door 'Het Geheugen van Nederland' werd een selectie van Indische

foto's beschikbaar gesteld als onderdeel van een mede door Archief & Beeld ontwikkeld educatief programma.

Het publicatieprogramma van de KITLV Press werd voortgezet met de beide tijdschriften 'Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde' en de 'New West Indian Guide', de start van de nieuwe Boekerij 'Oost en West' en met diverse boeken. De chronische achterstanden bij de publicatie van de 'Bijdragen' zijn in 2003 eindelijk weggewerkt, waarbij wel moet worden aangetekend dat de allengs al te zeer toegenomen omvang van de totale jaargang weer is teruggebracht tot een norm van omstreeks zeshonderd bladzijden, nu in drie in plaats van vier banden. De traditionele boekenweekuitgave werd verzorgd door twee eigen medewerkers, Sirtjo Koolhof en Oostindie. Het thema van de boekenweek 2003 was 'De dood'; zij stelden hierbij een *Koloniaal dodenkabinet* samen.

In het Jaarverslag over 2002 werden de resultaten van het in dat jaar gehouden gebruikersonderzoek samengevat. In 2003 is begonnen met de uitvoering van een aantal aanbevelingen die uit dit onderzoek voortvloeiden. Een Engelstalige samenvatting alsmede een commentaar van de directeur werden gepubliceerd op de KITLV-website. Op de website is tevens een digitale alert service gestart, KITLV News. In ruimere zin is binnen het instituut gewerkt aan de formulering van een ICT-beleid waartoe ook behoort een intensiever gebruik van de eigen website, zowel ten behoeve van de digitale publicatie van KITLV-uitgaven, zoals de tijdschriften, als in de sfeer van public relations. Mede op basis van het gebruikersonderzoek werd besloten naast de reeds lang lopende Caraïbische cursus ook een interuniversitaire Indonesiëcursus te organiseren. Dit plan werd in het verslagjaar geconcretiseerd; de cursus ging in januari 2004 van start. Onderzoekers van het KITLV wordt aangemoedigd hun kennis niet slechts in wetenschappelijke gremia, maar ook voor een ruimer publiek te presenteren. Getuige de lijsten van publicaties en lezingen die als bijlage bij dit Jaarverslag zijn opgenomen zijn meerdere medewerkers ook in deze zin actief. Gewezen mag ook worden op de regelmatige medewerking van medewerkers aan publicaties in de pers en relevante radio- en/of televisieprogramma's.

Zoals in de openingsalinea aangegeven noopten financiële belemmeringen tot uitstel van enkele plannen. De achtergrond hiervan is dat, grotendeels door autonome, niet-gecompenseerde prijsstijgingen, de exploitatie in 2002 met een verlies moest worden afgesloten en de begroting voor 2003 niet sluitend kon worden gemaakt. Dit heeft ertoe geleid dat vroeg in het verslagjaar een bezuinigingspakket is vastgesteld, gericht op minimalisering van het tekort over 2003 en het ruim sluitend krijgen van de begroting voor 2004. Dit beleid is consequent doorgevoerd en heeft de gewenste resultaten opgeleverd, zozeer zelfs dat het verslagjaar met een bescheiden positief saldo kon worden gesloten. Door de strenge kostenbewaking zijn echter knelpunten ontstaan of niet opgelost, zowel in de sfeer van onderzoekscapaciteit als van het collectie- en digitaliseringsbeleid. Door de bezuinigingen kon de voorgenomen vestiging van een of twee leerstoelen voor Indonesische hoogleraren bij KITLV-Jakarta niet worden verwezenlijkt. Bovendien moest worden besloten twee eind 2003, respectievelijk begin 2004 vrijkomende postdoc- en oio-plaatsen te blokkeren. Dit maakt het te meer belangrijk dat vanuit het instituut geworven wordt voor externe onderzoekssubsidies. Hiertoe werden in het verslagjaar door verschillende medewerkers voorstellen bij derden ingediend, waarvan uiteindelijk echter slechts één werd gehonoreerd. Dit betreft een aanvraag van Oostindie bij NWO en het HGIS-programma van de ministeries van OC&W en Buitenlandse Zaken ten behoeve van een in 2004 uit te voeren identificatiemissie voor een project rond de West-Indische Compagnie (WIC). Enkele andere aanvragen lopen nog. Het werven van externe onderzoeksgelden blijft een punt van aandacht. Ook om ambitieuze plannen te verwezenlijken op het terrein van digitalisering en verbeterde toegankelijkheid van de foto- en audiovisuele collecties van Archief & Beeld enerzijds, het digitaal publiceren van eigen uitgaven anderzijds, zijn externe subsidies onontbeerlijk. Hiertoe zijn in het verslagjaar plannen ontwikkeld die in 2004 tot concrete aanvragen zullen leiden.

In bestuurlijk opzicht was geen sprake van ingrijpende ontwikkelingen. Ook voor dit jaar kan de relatie met de KNAW zonder meer als goed worden omschreven. Met de Onderdeelscommissie (de opvolger van de Ondernemingsraad) werd tweemaandelijks in goede harmonie overlegd over algemeen beleid en personeelszaken. In het slepende probleem rond de huisvesting van het KITLV door de Universiteit Leiden werd geen doorbraak bereikt. Over het lopende overleg hierover tussen de betrokken partijen kunnen uit de aard der zaak geen nadere mededelingen

worden gedaan. De wetenschapscommissie onder voorzitterschap van prof.dr. V.J.H. Houben kwam driemaal bijeen. Behalve aan het beleid van het instituut in algemene zin werd in het bijzonder aandacht besteed aan het programma 'Modern Indonesia' en aan de rol die het KITLV in het Nederlandse veld van Zuidoost-Aziëstudies kan spelen. Op initiatief van de wetenschapscommissie organiseerde het instituut hierover in november een bijeenkomst voor betrokkenen uit de Nederlandse academia; dit overleg zal in 2004 een vervolg krijgen. De directeur van het KITLV neemt uit hoofde van zijn functie deel aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur van de Vereniging onder voorzitterschap van prof.dr. R. Schefold. Een verslag van de Verenigingsactiviteiten is in dit Jaarverslag opgenomen. Het volstaat hier vast te stellen dat de relaties tussen het KNAW-instituut KITLV en de Vereniging en haar bestuur uitstekend bleven. De gestage afname van het ledental van de Vereniging is uit de aard der zaak ook een zorg voor het KNAW-instituut. Ons gezamenlijke beleid is erop gericht deze achterban van het KITLV zo breed mogelijk te doen zijn.

Samenvattend: 2003 was een jaar van goede vorderingen bij het verwezenlijken van lopende plannen, maar ook een jaar waarin knelpunten ontstonden dan wel bleven bestaan die de uitvoering van andere initiatieven blokkeerden. Bij dat alles werd op het instituut – zowel in Leiden als in Jakarta – met grote inzet en in goede sfeer gewerkt. In dit verband dient te worden gememoreerd dat gedurende het verslagjaar niet alleen Erkelens maar ook twee andere markante medewerkers van het instituut, Dorothée Buur en Ria van Yperen, met pensioen gingen, na respectievelijk 34 en 31 jaren toegewijde dienst op het KITLV. Traditiegetrouw wordt hieronder per afdeling een verslag van de werkzaamheden gegeven, waarna het Jaarverslag wordt afgesloten met het verslag van de Vereniging KITLV en de bijlagen. Nieuw in de opzet van het Jaarverslag is de opname van tekstkaders, waarin enkele bijzondere werkzaamheden en resultaten iets uitvoeriger voor het voetlicht worden gebracht.

Vereniging

Het verslagjaar stond voor de Vereniging in het teken van een verdere profilering van de nieuwe verhouding met de KNAW-organisatie KITLV. Dit kwam mede tot uitdrukking in het ontwikkelen van ideeën over extra activiteiten voor de leden. Het Bestuur was daarom wederom betrokken bij diverse activiteiten, zoals een conferentie, een opening van een tentoonstelling en boekpresentaties, waarvoor ook de leden van de Vereniging uitnodigingen ontvingen. Verder zijn in het verslagjaar stappen ondernomen om de communicatie met de leden te verbeteren. De Verenigingspagina op de website wordt actiever gebruikt en per september is begonnen met een maandelijkse digitale nieuwsbrief via e-mail.

Per 1 maart beëindigde Sirtjo Koolhof zijn werkzaamheden als secretaris van het Bestuur omdat hij per die datum was benoemd als hoofd van de bibliotheek van het KITLV. Fridus Steijlen, onderzoeker en stafmedewerker bijzondere projecten op het KITLV, nam de taak van secretaris van het Bestuur over.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op zaterdag 8 juni en bijgewoond door 48 leden. Op voorstel van de kascommissie, bestaande uit dr. J.Th. Lindblad en prof.dr. F. Gaastra, werd op grond van het financiële jaarverslag van de penningmeester over het jaar 2002 acquit en décharge verleend aan de penningmeester voor het financiële beheer gedurende het jaar 2002.

De Algemene Leden Vergadering had dit jaar een uitgebreid programma. Voorafgaande aan het huishoudelijke deel van de vergadering presenteerde Maurits van der Graaf (Pleiade Management en Consultancy BV) de resultaten van het door hem uitgevoerde markt- en gebruikersonderzoek naar informatiediensten van het KITLV, waarvan een samenvatting evenals de reactie van de directeur op de website van het KITLV staan. Na het huishoudelijke gedeelte waarin ook de plannen voor de toekomstige activiteiten van de vereniging werden uiteengezet, volgde een presentatie van het onderzoeksprogramma 'Renegotiating boundaries'. Henk Schulte Nordholt, coördinator van het programma, gaf een introductie op het nieuwe

onderzoeksprogramma waarna Gerry van Klinken (fellow KITLV) en dr. Jacqueline Vel (UvA) korte presentaties over hun bijdrage in het onderzoeksprogramma gaven. Steijlen (KITLV) presenteerde het nieuwe audiovisueel archief van Indonesië in de eenentwintigste eeuw, dat ook onderdeel van het programma 'Modern Indonesië' is. Het uitgebreide inhoudelijke programma van de Algemene Leden Vergadering is het gevolg van de wens om meer Verenigingsactiviteiten te organiseren.

Het Algemeen Bestuur vergaderde vier maal: op 7 maart, 16 mei, 26 september en 28 november. Het Dagelijks Bestuur vergaderde vijf maal: op 6 en 19 februari, 8 mei, 18 september en 20 november. Belangrijke thema's in de bestuursvergaderingen waren: bezuinigingen van de werkorganisatie en het ontwikkelen van plannen voor meer verenigingsactiviteiten. Een delegatie van het bestuur overlegde op 17 april met de Bestuurscommissie Onderzoeksorganisatie (BCO) van de KNAW.

Het ledental daalde licht in het verslagjaar, zoals blijkt uit de volgende tabel.

Ledental	2002		2003	
	BKI	NWIG	BKI	NWIG
Gewone leden Nederland	604	151	568	156
Student-leden Nederland	127	78	101	95
Leden Indonesië	351		317	
Leden buitenland	307	56	316	62
Ereleden	7	2	6	2
Subtotaal	1.396	287	1.308	315
Total		1.682		1.623

In het verslagjaar overleed het erelid prof.dr. E.M. Uhlenbeck. De vereniging heeft acht ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. H. Hoetink, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, mw. prof.dr. H.A. Sutherland en prof.dr. A. Teeuw.

Bestuur

Aan de beurt van aftreden waren de bestuursleden: prof.dr. F.A.M. Hüsken, mw. dr. E. Locher-Scholten, mw. dr. K. Slaats-Portier en prof.dr. B. White. Zij werden opgevolgd door mw. drs. E. Buchheim en prof.dr. B. Arps.

In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. R. Schefold (voorzitter), prof.dr. W.G. Wolters (vice-voorzitter), mr. J.W. Kroon (penningmeester), prof.dr. B. Arps, prof.dr. M. Baud, mw. drs. E. Buchheim, mw. drs. E. Derksen, prof.dr. P.M. Nas, dr. R. Raben en mw. prof.dr. L.E. Visser, Secretaris was dr. G.I.J. Steijlen.

Bibliotheek

Het jaar 2003 was voor de bibliotheek een goed jaar waarin veranderingen centraal stonden. Allereerst waren er de personele wisselingen. Per 1 maart trad Sirtjo Koolhof aan als bibliotheecaris als vervanger van Roger Tol die werd aangesteld als hoofd van de Vertegenwoordiging Indonesië voor een periode van vijf jaar. Per dezelfde datum trad Inge Tromp in dienst als hoofd-documentalist als opvolgster van Herman Kemp die in 2002 met pensioen is gegaan. De overgang van een gedrukte 'Excerpta Indonesica' naar een online-versie heeft veel inspanning gevergd, terwijl met OCLC Pica werd samengewerkt voor de implementatie van een nieuwe online publiekscatalogus (OPC4). De al eerder in gang gezette installatie van nieuwe netwerk- en computervoorzieningen vroeg veel aandacht van met name Nico Noordhoek en Koolhof. De

ruimteproblematiek van het depot werd dit jaar zeer urgent. De mogelijkheden voor opslag zijn vrijwel uitgeput. Door het bijplaatsen van stellingen en het herplaatsen van microfilms is een mogelijkheid gevonden nog twee jaar vooruit te kunnen. Daarmee zijn echter alle mogelijkheden binnen de huidige ruimte benut. Dit werpt een lichte schaduw over de verheugende stijging van de acquisitie, zowel in Jakarta als in Leiden.

In totaal werden 9.570 titels aan de bibliotheekcollectie toegevoegd (2002:8.328). Door de Bibliotheek werden 3.883 titels verworven (2002:3.356), waarvan 789 betreffende Caraïbische studies (2002:956) en door de Vertegenwoordiging Indonesië 5.687 (2002:4.972; waarvan vanwege het Malaysian Resource Center 252 (2002:217)) en de Filipijniana via de Library of Congress 217 (2002:107). De totale collectie van de Bibliotheek bedroeg ultimo 2003 280.555 titels, waarvan 10.676 tijdschrifttitels (1.140 lopende abonnementen). Het totaal aantal aanwinsten steeg sterk ten opzichte van het vorige jaar, vooral vanwege de grote instroom uit Indonesië en het hoge aantal met aanzienlijke kortingen aangeschafte boeken op de Frankfurter Buchmesse. Er werden in totaal 28.843 titels ingevoerd in het GGC (2002:30.839). Door het bedrijf Ingressus werden in het kader van de 'Caribbean Abstracts' en de 'Bibliografie Nederlandse Caraïben' 9.946 titels ingevoerd en door Noordhoek werden 7.050 SASI-titels offline ingelezen (2002:5.770). Van de resterende eigen invoer hadden 9.058 titels betrekking op boeken en tijdschriften (2002:8.312) en 2.789 betroffen artikelen (2002:3.312). Ongeveer 2.500 oudere beschrijvingen dienden te worden aangepast (2002:1.500). In totaal werden 28.002 records toegevoegd aan de OPC (2002:15.089). Voor de Southeast Asian Serials Index (SASI), een samenwerkingsproject met de Australian National University (ANU) Library werden door Noordhoek offline 7.050 door de VI vervaardigde SASI-records ingelezen. Door de Bibliotheek, bestaande uit de documentalisten en een aantal titelbeschrijvers, werden 1.089 (2002:2.115) beschrijvingen met trefwoorden aangeleverd.

Bij boekbinderij Van Dijk werden 624 delen ingebonden (2002:752). De magazijnmedewerkers bonden 638 delen in (2002:562). Er werden dit jaar geen banden duurzaam gerestaureerd (2002:19).

Door de leeszaalmedewerkers werden 383 interbibliothecaire uitleningen verzorgd (2002:346) en werden 72 titels bij andere bibliotheken geleend (2002:104). Het aantal bezoeken bedroeg 11.034 en daalde ten opzichte van het vorige jaar (2002:11.974). Het aantal nieuwe gebruikers (446) daalde eveneens licht (2002:491). Het aantal aanvragen daalde tot 23.254 (2002:25.095) evenals het aantal uitleningen dat 21.493 bedroeg (2002:23.071). Het aantal verlengingen bedroeg 11.573 (2002:12.067) en er werden 5.043 rappels verzonden (2002:5.567). Helaas bleek het noodzakelijk dit jaar twee leners gerechtelijk te vervolgen vanwege het ondanks herhaalde verzoeken niet retourneren van door hen geleende boeken uit de collectie. Een van hen is inmiddels veroordeeld tot het betalen van een forse schadevergoeding; de andere zaak is nog in behandeling. Door de balie-medewerkers werden 3.753 banden verkort ingevoerd en van barcodelabels voorzien (2002:3.951); dit betreft eenmalige handelingen met betrekking tot oudere tijdschriftenbanden die jaarlijks in aantal afnemen. Zij ontvingen en beantwoordden vele vragen die per e-mail of telefoon werden gesteld.

Aan de KITLV-thesaurus werden 168 nieuwe termen toegevoegd. Tromp heeft zich georiënteerd op nieuwe software voor het onderhoud van de thesaurus. De thesauruswerkgroep heeft dit jaar twee maal vergaderd.

Met de beheerspartners van het lokale bibliotheekstelsel (OCLC Pica, Universiteitsbibliotheek en I-Groep) is regelmatig overleg gevoerd. De voor 2003 voorziene migratie naar het nieuwe bibliotheekstelsel LBS4 heeft niet plaatsgevonden doordat OCLC Pica het systeem nog niet heeft kunnen implementeren. Een overgang van de Bibliotheek naar dit systeem zal hoogstwaarschijnlijk niet voor eind 2004 kunnen plaatsvinden. Voor de nieuwe online publiekscatalogus (OPC4) is een versie door OCLC Pica opgeleverd en getest; deze zal begin 2004 voor de gebruikers toegankelijk worden. Kort voor het einde van het jaar werd duidelijk dat de Universiteitsbibliotheek Leiden in 2004 zal overgaan op een ander bibliotheekstelsel en de samenwerking met OCLC Pica zal beëindigen. Dit zal voor de Bibliotheek grote financiële gevolgen kunnen hebben omdat de UBL tot nu toe technische ondersteuning en applicatiebeheer

heeft verzorgd en deze service vanaf medio 2004 niet zal kunnen continueren. Met de I-Groep is een service-level-agreement voor het beheer van de server overeengekomen.

De in samenwerking met een extern bedrijf geplande migratie van hard- en software ten behoeve van de implementatie van het nieuwe bibliotheekstelsel is na een moeizame start deels uitgevoerd. Een nieuwe fileserver is geïnstalleerd en de leeszaal is voorzien van nieuwe terminals en monitoren. De medewerkers van de Bibliotheek zijn allen voorzien van nieuwe computers.

Begin 2004 zal ook de migratie van de andere afdelingen worden afgerond. Veel tijd werd wederom gestoken in de voorbereidingen voor een mogelijk nieuw Metamorfose-project betreffende de microverfilming van Sino-Maleise literatuur.

Het via de online-catalogus beschikbaar maken van alle afleveringen van 'Excerpta Indonesica' heeft vanwege conversieproblemen nog niet kunnen plaatsvinden. De firma IDC heeft in overleg met Ewald Ebing en Noordhoek de bestanden voor zover mogelijk aangepast, maar aanvullende handelingen zijn nog noodzakelijk. In de eerste helft van 2004 zal EI toegankelijk zijn via de catalogus. Er werden 383 nieuwe abstracts toegevoegd (2002:617). Deze daling is te verklaren door de grote hoeveelheid tijd die gestoken moest worden in de voorbereidingen en de begeleiding van de conversie van de oude EI-bestanden.

De KITLV-website bleef beheerd door Noordhoek. Vanuit de gehele wereld werd deze druk bezocht; er werd ingelogd door gemiddeld 4.377 bezoekers per maand (2002:4.274). Noordhoek beheerde eveneens de fileservers en de e-mailserver. Het in 2002 afgesloten contract met KPN waarbij alle e-mail wordt gescand op virussen bleek dit jaar zeer waardevol. Vele duizenden besmette e-mails werden onderschept. In overleg met het bureau van de KNAW werd onderzocht wat de mogelijkheden zijn om filters te plaatsen die de grote hoeveelheden door medewerkers ontvangen spam kunnen tegenhouden. Onder andere door de toename van de digitalisering en de installatie van een nieuwe hardwareconfiguratie was de belasting voor de ICT-medewerker Noordhoek groot. Deze trend zal zich naar verwachting in de komende jaren voortzetten.

Er werden voor diverse gelegenheden, soms in samenwerking met de afdeling Archief & Beeld, tentoonstellingen ingericht van bijzondere boeken uit de collectie. Dit gebeurde onder andere naar aanleiding van de bezoeken van de minister van buitenlandse zaken van Maleisië, Syed Hamid bin S. Jaafar Albar, en de ambassadeur van Indonesië, Mohammad Jusuf, aan het Instituut. Een aantal boeken werd in bruikleen verstrekt ten behoeve van een tentoonstelling in het museum Gerardus van der Leeuw in Groningen.

Op uitnodiging van het Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology verbleef Koolhof enige dagen te Leipzig voor het bespreken van deelname aan een onderzoeksproject over figuratief taalgebruik. In december nam hij deel aan de door Van Dijk georganiseerde KITLV Workshop 'South-East Asian pop music in a comparative perspective'.

Vanwege het Malaysian Resource Centre werden 252 nieuwe titels verworven (2002:217). 35 titels van in Europa gepubliceerde Malaysiana werden verzonden naar de Perpustakaan Negara Malaysia (2002:38).

De samenwerkingsverbanden met velerlei instellingen werden gecontinueerd. Met de Dewan Bahasa dan Pustaka te Kuala Lumpur werd een Memorandum of Understanding overeengekomen. De online-publicatie van de 'Daily report on current events in Indonesia' werd vanaf 1 maart verzorgd door Tromp en verscheen vanaf die datum weer dagelijks. In januari en februari werd dit twee maal per week gedaan door James ter Beek en Sven Aalten. De site bleef druk bezocht met een gemiddeld aantal gebruikers van ongeveer 450 per maand.

Caraïbische Studies

Het vorig jaar gestarte project om bibliografische gegevens te digitaliseren verliep voorspoedig. Met financiële steun van het KNAW Digitaliseringsfonds heeft Caraf alle verzamelde titels over Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba online ter beschikking gesteld via de WebOPC. Daarmee is het project 'Digitalisering Bibliografie van de Nederlandse Caraïben' afgerond. 'Caribbean Abstracts' werd per 1 januari 2003 online aangeboden en er werden 1.053 nieuwe abstracts ingevoerd; het Digitaliseringsfonds stelde ons in staat om alle, bijna negenduizend

abstracts uit de twaalf gedrukte jaargangen van 'Caribbean Abstracts' te converteren naar het GGC catalogiseersysteem en vervolgens op te nemen in het nieuwe catalogusstelsel. De NWIG werd voortgezet met jaargang 77, gepubliceerd in 2 delen in juni en november. In de Caribbean Series verschenen de delen 23 en 24: De geboorte van de Afrikaans-Amerikaanse cultuur, een vertaling van de klassieke studie *The birth of African-American culture; An anthropological perspective* door Sidney Mintz en Richard Price en *De rechten van inheemse volken en marrons in Suriname* van de hand van Ellen-Rose Kambel en Fergus MacKay. Op 27 maart werd in het Scheepvaartmuseum te Amsterdam het eerste exemplaar van het boek *Suriname; Gezichten, typen en costumen naar de natuur geteekend* door A. Borret, geschreven door Rosemarijn Hoeft en Clazien Medendorp, gepresenteerd.

Aan de door Caraf georganiseerde zeventiende Interuniversitaire Cursus Caraïbistiek (IUC) namen vijftien docenten van diverse universiteiten, instellingen en organisaties in binnen- en buitenland deel, onder wie Hoeft en Oostindie. De slotlezing werd verzorgd door NWIG redacteurs dr. R. Price en dr. S. Price. Hoeft trad op als cursuscoördinator. Het aantal cursisten bedroeg 39. Samen met dr. J.C. Kardux, director of American Studies aan de Universiteit Leiden, organiseerde Hoeft in het kader van de Leiden Lecture Series een cursus getiteld 'The African diaspora; Black cultures in the Americas'. In de periode februari-mei belichtten dertien sprekers uit de Caraïben, de Verenigde Staten, Nederland en het Verenigd Koninkrijk diverse aspecten van de Afrikaans-Amerikaanse cultuur in het Caraïbisch gebied en de Verenigde Staten. Er namen per college gemiddeld zestig studenten en toehoorders deel. De cursus werd financieel mogelijk gemaakt door de US Embassy in Den Haag en het Leids Universiteits Fonds.

Lisa de Laat deed van 1 april tot 1 augustus voor de tweede keer veldonderzoek voor haar dissertatie over identiteit en cultureel erfgoed in Otrabanda, Willemstad. De Laats veldwerk werd medegefinancierd door het Jacob Gelt Dekker Institute te Curaçao. Op 2 maart stonden De Laat en haar onderzoek centraal in de Teleac-serie 'Jota!' in de aflevering 'Berichten van de overkant' (over projectontwikkelaars, vooruitgang, geschiedenis en identiteit in Otrabanda, een schilderachtige wijk in Willemstad op Curaçao). Hoeft trad op als commentator bij een expertmeeting over arbeidsmigranten georganiseerd door het IISG in Amsterdam op 5 juni. Ook nam ze deel aan het 34e congres van de Association of Caribbean Historians in San Juan, Puerto Rico, waar zij als voorzitter van het Elsa Goveia Prize Committee aan dr. O.N. Bolland de prijs uitreikte voor het beste boek over Caraïbische geschiedenis sinds 2000. Zij rondde haar studie over het leven van Arnold Borret af en hervatte tijdens haar studieverlof in de laatste maanden van het jaar haar onderzoek naar de Surinaamse activiste en politica Grace Schneiders-Howard. Van september tot april 2004 was Linda Rupert van Duke University, Durham, North Carolina, als affiliated researcher verbonden aan de Caraïbische afdeling; zij doet onderzoek voor haar dissertatie over 'international trade and local identity in the colonial Atlantic: Curaçao, 1675-1791'.

Archief & Beeld

Per 1 september werd de naam van de afdeling gewijzigd van Historische Documentatie in Archief & Beeld. Deze wijziging was een uitvloeisel van het feit dat bij het gebruikersonderzoek in 2002 was geconstateerd dat de oude naam te weinig aansloot bij de kernactiviteit van de afdeling, namelijk het verwerven, beheren en ter beschikking stellen van bijzondere collecties.

De belangrijkste activiteiten in het verslagjaar waren de projecten. In de eerste plaats was daar de deelname aan het bij de Koninklijke Bibliotheek ondergebrachte landelijke project 'Het Geheugen van Nederland'. Die deelname bestond uit drie elementen: de levering van een selectie van gedigitaliseerde foto's, inclusief korte beschrijvingen, uit het bezit van het KITLV ('Nederlands-Indië gefotografeerd'), de ontwikkeling van een onderwijsapplicatie voor de bovenbouw van vwo en havo ('Rondom Van Heutsz') en het maken van een sub-website. De selectie en het bijwerken van de beschrijvingen van de digitale foto's was in handen van Marianne Fluitsma, Jaap Anten en het afdelingshoofd, Gerrit Knaap. De onderwijsapplicatie werd door Knaap in samenwerking met een freelancer en het bureau Artbytes ontwikkeld en geschreven. Eind december waren de digitale foto's annex beschrijvingen klaar voor verzending, was de onderwijsapplicatie opgeleverd en het concept van de sub-website ingestuurd. Ondertussen werd ook gestaag doorgewerkt aan het door de KNAW gesubsidieerde project voor het overbrengen van gegevens uit de oude

fichcatalogus van de fotoverzameling naar de nieuwe catalogus onder gelijktijdige toevoeging van digitale beelden. Hoewel ongeveer zesduizend documenten qua beschrijving werden verbeterd en doorgevoerd, had de prioriteit die moest worden gegeven aan 'Het Geheugen van Nederland' tot gevolg dat dit project in het verslagjaar nog niet kon worden afgesloten. Er was binnen dit project ook een wisseling van de wacht. In het voorjaar vertrok Bregtje Knaap naar de KITLV Uitgeverij; haar positie werd overgenomen door Liesbeth Ouwehand. Tenslotte dient in het kader van de projecten nog te worden opgemerkt, dat Knaap samen met Laurents Sesink een subsidieaanvraag schreef voor de digitalisering van het videobestand van het KITLV. Deze werd per 1 oktober ingediend bij het Digitaliseringsfonds van de KNAW. Nadat uit het pre-advies van de beoordelaars was gebleken dat het KITLV en het Digitaliseringsfonds op zeer verschillende golflengten zaten is de aanvraag echter teruggetrokken.

Door het werk aan de projecten was het noodzakelijk de reguliere ontsluiting van recente aanwinsten van de fotoverzameling praktisch stil te leggen. Ook was er minder tijd dan in voorgaande jaren voor een actief acquisitiebeleid. Desondanks werd toch nog een belangrijke schenking verworven, namelijk de etnomusicologische collectie van dr. E.L. Heins. Verder werd als afgeleide van de werkzaamheden voor 'Het Geheugen van Nederland' een begin gemaakt met het aanleggen van een bestand van hoge-resolutie-scans van foto's. Lam Ngo nam het beheer en de registratie daarvan voor zijn rekening. In december nam de archiviste, Dorothee Buur, na een dienstverband van 34 jaar, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd afscheid van het KITLV. Gedurende haar laatste jaar op de afdeling besteedde Buur veel tijd aan het schrijven van een supplement op haar bibliografie over Indische jeugdliteratuur. Daarnaast ontsloot zij nog diverse Oosterse en Westerse Handschriften en Archivalia, onder meer de collectie A. van Essen en de collectie J.C. van Essen, beide betreffende de Nederlandse Antillen. Ook Suriname kreeg dit jaar extra aandacht door de tentoonstelling en de publicatie van de aquarellen en tekeningen van A. Borret uit de verzameling prenten en tekeningen (zie verder het verslag van Caraïbische Studies). De kerncijfers van de verzamelingen ontwikkelden zich zoals vastgelegd op de tabel op de volgende bladzijde.

Het aantal bezoekers van de studieruimte nam af tot 820 (2002:1.044). Het aantal raadplegingen van digitaal ontsloten foto's, prenten en tekeningen via het internet steeg daarentegen fors, namelijk tot 18.550 (2002:13.324). De website van het VOC-Kenniscentrum bleek, een jaar na de officiële herdenking, nog steeds in een grote behoefte te voorzien getuige de 64.050 raadplegingen (2002:92.868). De afdeling stelde voor bijzondere gasten van het Instituut enige malen in de studieruimte eigen topstukken tentoon en leende ook een enkele keer aan musea documenten voor een tentoonstelling uit.

Het teruglopen van het bezoek aan de studieruimte verloopt min of meer parallel aan de toename van het aantal raadplegingen per internet. Daar waar vroeger onderzoekers op goed geluk naar het KITLV kwamen en dan maar hoopten iets van hun gading te vinden, ziet men thans de gewoonte ontstaan waarbij gebruikers op basis van raadpleging op afstand van te voren al de keuze voor bezoeken of niet bezoeken hebben gemaakt. De afdeling is in zoverre hierop voorbereid dat de catalogi van de diverse verzamelingen het afgelopen decennium, via PICA of anderszins, al digitaal beschikbaar zijn gemaakt. In dit kader is het van belang op te merken dat in december van het verslagjaar ook de catalogus van de collectie van de Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië op internet raadpleegbaar werd. Een andere reden voor het teruglopen van het bezoek aan de studieruimte zou kunnen zijn dat studenten, vermoedelijk als gevolg van verkorte studieduur, minder dan voorheen gebruik maken van originele niet-gedrukte informatie. Knaap had in de laatste drie maanden van het verslagjaar partieel onderzoeksverlof, waarvoor hij in het kader van CAO-afspraken de afgelopen vijf jaar had gespaard. Het verlof werd behalve aan het maken van 'finishing touches' voor twee boekmanuscripten besteed aan het schrijven van een paper voor een bundel en aan het beginnen van een nieuw onderzoeksonderwerp. Verder gaf hij sinds september als gastdocent een onderzoeksseminar aan studenten van de opleiding geschiedenis van de Universiteit Utrecht. De titel van dit onderzoeksseminar was 'Islam en Islampolitiek in Nederlands-Indië/Indonesië'. Tenslotte kan worden vermeld dat Knaap als adviseur de Rekso Budoyo/Rekso Pustoko van de Istana Mangkunegaran te Surakarta behulpzaam was bij het verkrijgen van een subsidie voor een project voor registratie-annex-inventarisatie van schade van de fotocollectie aldaar.

Onderzoek en Centrumfunctie

Het in 1992 gestarte onderzoeksproject van het Instituut (Ecology, Demography and Economy in Nusantara, kortweg EDEN) ging in het verslagjaar het vijfde jaar van zijn tweede fase in. Het EDEN-project draait om de wederzijdse beïnvloeding van mens en natuur in Indonesië in heden en verleden. Uitgangspunt daarbij is dat de lange-termijn-ontwikkelingen op het gebied van natuur en milieu doorgaans verwaarloosd worden, terwijl kennis van deze ontwikkelingen juist beleidsrelevante informatie oplevert. De eerste fase betrof de periode 1500 tot 1850, de tweede fase beslaat de jaren 1850 tot 2000.

Peter Boomgaard gaf leiding van het EDEN-project en werkte aan zijn boek over de bossen van Java tussen 1600 en 2000. Vanaf 1 september is hij met studieverlof, dat hij doorbrengt op het Netherlands Institute for Advanced Study (NIAS) in Wassenaar. Hier werkt hij aan een studie ter afronding van het EDEN-project en aan een handboek over 'Environmental history of Southeast Asia'. Dit boek, dat gepubliceerd zal worden door de Amerikaanse uitgeverij ABC-Clio, is onderdeel van een vijftiendelige reeks 'Environmental history of the world'. Op het NIAS is Boomgaard tevens coördinator van een onderzoeks-'nucleus'. David Henley ging verder met zijn boek over malaria in het twintigste-eeuwse Indonesië, een studie die in het verslagjaar zeer ver vorderde. Hij verbleef twee maanden voor veldwerk in Indonesië. Manon Osseweijer, (postdoc, exploitatie van de zee in Indonesië) en Martine Barwegen (oio, veeteelt op Java) werkten ook verder aan hun monografieën. Osseweijer was gedurende iets meer dan een maand voor veldwerk in Indonesië en rondde haar manuscript bijna af voor ze op 31 december uit dienst ging. Ze gaf tevens verschillende gastcolleges. Barwegen verliet het EDEN-project per 1 september en hoopt in 2004 te promoveren.

In het kader van het EDEN-project werden er diverse lezingen gehouden en kwamen er verschillende publicaties tot stand.

De publicatie van de 'Indonesian Environmental History Newsletter', waarvan Henley de redactie voerde (dit jaar één nummer) en de reeks lezingen in het kader van het EDEN-project werden in het verslagjaar beëindigd. Het EDEN-project zal in de loop van 2004 afgerond worden.

Boomgaard gaf verder colleges aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), begeleidde een aantal proefschriften, waaronder twee van het EDEN-team, en opponeerde bij een aantal andere dissertaties. Hij was ook betrokken bij het project 'Coping with crisis: comparative, local and historical dimensions' dat onder leiding staat van prof.dr. B.N.F. White (ISS, Den Haag), in het kader van het Programma Wetenschappelijke Samenwerking Nederland-Indonesië, waarvan de financiering bij de KNAW berust. In het kader van dat project organiseerde hij in december een workshop in Leiden voor de deelnemers aan het onder zijn leiding staande deelproject 'Comparative social history of economic crises in Indonesia, 1929-2003'. Verder was hij als editor bezig met het boek dat het resultaat moet worden van de KITLV-jubileumworkshop, getiteld 'Water as a life giving and a deadly force; Water and the state, past and present', gehouden in juni 2001. Na een herschrijfronde zijn de papers van deze workshop voor publicatie aangeboden aan KITLV Press. Samen met Henley was Boomgaard bezig met de redactie van de papers van het panel over de geschiedenis van landbouw en veeteelt in Zuidoost-Azië, onderdeel van de EUROSEAS-conferentie te Londen in 2001. Deze werkzaamheden werden in het verslagjaar afgerond en de studie zal onder de titel Smallholders and stockbreeders; Histories of foodcrop and livestock farming in Southeast Asia in 2004 worden uitgegeven door KITLV Press. Boomgaard, Henley en Osseweijer hebben voorts als editors gewerkt aan de definitieve versie van een bundel over 'Forests and fisheries', het resultaat van de tweede EDEN-workshop, die ook voor publicatie is geaccepteerd door KITLV Press.

Verder was Boomgaard als begeleider van enige Aziatische studenten betrokken bij het TANAP (Towards a New Age of Partnership)-project. Tenslotte participeerde hij in een door NWO gefinancierd onderzoeksproject betreffende 'colonial technology'. Een onderdeel hiervan heeft betrekking op technologische veranderingen in Indonesië tussen 1870 en 1970 (dus inclusief een deel van de postkoloniale periode).

Kees van Dijk zette zijn onderzoek aan de volgende onderwerpen voort: The merger of civilizations: the encounter of European, Islamic, Chinese, and indigenous culture in Southeast Asia en Islamic Southeast Asia before and after 11 September.

Gerard Termorshuizen, als gastonderzoeker aan de afdeling verbonden, werkte verder aan zijn persgeschiedenis van Nederlands-Indië. In het kader hiervan publiceerde hij diverse artikelen en hield hij verschillende lezingen.

Het Modern Indonesia Research Project, dat in november 2002 van start ging, richt zich gedurende de eerste twee jaar op de lokale effecten van decentralisatie en regionale autonomie, waarbij vooral wordt gelet op de rol van regionale elites.

Naast Gerry Van Klinken, die voor twee jaar aan het project is verbonden, en Henk Schulte Nordholt die het project van 2002 tot 2006 coördineert, nemen acht fellows en tien affiliated fellows deel aan dit gedeelte van het programma. De fellowships beslaan een periode van zes tot acht maanden waarin onderzoek wordt verricht en op het KITLV een rapport wordt geschreven.

In dat kader werd er onderzoek verricht door Van Klinken (Sulawesi, Kalimantan, Molukken), Wim Manuhutu (Ambon), Henley (Minahasa), Carole Faucher (Riau), Lorraine Aragon (Sulawesi), Erwiza Erman (Bangka Belitung), Isa Sulaiman (Aceh) en Schulte Nordholt (Bali). Daarnaast brachten de Indonesische fellows Syarif Hidayat (LIPI) en Isa Sulaiman (Universitas Banda Aceh) enkele maanden door op het KITLV en sloot Isa Sulaiman als eerste fellow zijn bijdrage aan het project af met een rapport over zijn onderzoek naar de verhouding tussen provinciaal bestuur en ondernemers in Aceh.

Daarnaast verzorgden Van Klinken en Schulte Nordholt diverse lezingen en presenteerden zij op internationale conferenties papers in Jakarta, Singapore, Frankfurt en Hawaii, over het project. Tevens publiceerde Schulte Nordholt in de 'Bijdragen' een overzichtsartikel over de thematiek. Tijdens de jaarvergadering van het KITLV op 24 mei verzorgden Van Klinken, Fridus Steijlen, affiliated fellow Jacqueline Vel (Universiteit van Amsterdam) en Schulte Nordholt een inleidende kennismaking met het Project.

Onder de naam 'Work in Progress' werd er maandelijks een informeel seminar gehouden waarin onderzoekers verslag deden van hun onderzoek.

Een ander onderdeel van het Modern Indonesia Research Project is het aanleggen van een audiovisueel archief van het dagelijks leven van de eenentwintigste eeuw in Indonesië. Dit project wordt gecoördineerd door Steijlen en Schulte Nordholt. In april werd in samenwerking met Offstream Allied Films in Jakarta de eerste serie opnamen gemaakt in Jakarta en Midden-Java. Er werd dankbaar gebruik gemaakt van de hulp en faciliteiten die door de vestiging van het KITLV in Jakarta werden aangeboden. Helaas kon niet worden voorkomen dat Indonesische fellows onnodige hinder ondervonden van het rigide en bepaald ongastvrije Nederlandse visumbeleid. In het kader van de Centrumfunctie van het Instituut was Boomgaard betrokken bij verschillende nationale en internationale samenwerkingsverbanden.

Op internationaal gebied ging het om het verder uitbouwen van de in 1992 opgerichte European Association of South-East Asian Studies (EUROSEAS), waarvan het secretariaat bij het KITLV is ondergebracht, met Boomgaard als secretaris. Osseweijer, in deeltijddienst van EUROSEAS, assisteerde Boomgaard bij de voorbereiding van de bestuursvergaderingen, het werven van leden en de correspondentie van EUROSEAS. Het accent van hun werkzaamheden lag en zal het komende jaar liggen op het voorbereiden van de conferentie in Parijs in 2004.

Van Dijk en Jolanda Leemburg-den Hollander continueerden hun werkzaamheden voor de 'European Newsletter of Southeast Asian Studies' (ENSEAS), een coproductie van KITLV en EUROSEAS.

Redactie/Uitgeverij

Bij de KITLV Uitgeverij verschenen zestien titels. Hieronder was een aantal dat naar aard en onderwerp bijzondere vermelding verdient.

Als eerste in de reeks van Leiden Studies of Indonesian Architecture verscheen de omvangrijke bundel Indonesian houses; Tradition and transformation in vernacular architecture, onder redactie van Reimar Schefold, Peter Nas en Gaudenz Domenig.

Reimar Schefold, scheidend hoogleraar antropologie aan de Universiteit van Leiden, werd op het symposium bij zijn afscheid op 13 juni verrast met de bundel Framing Indonesian realities; Essays on symbolic anthropology in honour of Reimar Schefold.

The Kraton, een bundel oudere, vertaalde stukken over de Vorstenlandse adellijke residenties verscheen met een voorwoord van de huidige Sultan van Djokjakarta.

Het twaalfde 'Boekenweekboekje' werd dit jaar een Koloniaal dodenkabinet, waarin Koolhof en Oostindie een verrassende verzameling morbide koloniale stukken verzamelden.

Dit jaar zag de start van een nieuwe serie van de KITLV Uitgeverij, de Boekerij 'Oost en West', die is bedoeld om Nederlandstalige publicaties uit te brengen op het brede terrein van de Indische cultuur – zowel die van de Oost als van de West.

De promotie en distributie van de KITLV-uitgaven verliepen bevredigend. De omzet van de boeken steeg van €120.500 naar €139.500. De oplage van de 'Bijdragen' was 1625 (2002:1800), waarvan 350 exemplaren in Jakarta werden gedrukt ten behoeve van de leden in Indonesië. De 'New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids' verscheen in een oplage van 550 exemplaren (2002:550).

De in 2002 door een bijdrage uit het KNAW-Vernieuwingsfonds mogelijk gemaakte versterking van het personeelsbestand van de Uitgeverij, waardoor deze adequaat aan haar taken kan voldoen, leidde tot het aantrekken van nieuwe medewerkers en werktijduitbreiding van bestaande medewerkers. Daarnaast ontstonden vacatures in het personeelsbestand. Met het vertrek door pensionering van Ria van Yperen als 'associate editor' van de 'Bijdragen' eindigde een periode van 31 jaren, waarin 'Bijdragen' en haar persoon onverbrekelijk aan elkaar verbonden waren. Op 19 februari lieten velen, van binnen en buiten het KITLV, blijken hoe ze haar inzet hadden gewaardeerd. Zij werd opgevolgd door Tom van den Berge, tot dan toe redacteur in deeltijd bij de Uitgeverij. Koolhof beëindigde zijn werk als redacteur op 1 maart, om als hoofd van de Bibliotheek van het KITLV verder te gaan. Als nieuwe redacteurs kwamen in dienst Ab Massier en Susi Moeimam, beiden per 1 april. Op 11 september promoveerde Massier aan de Universiteit van Leiden op het proefschrift Van 'recht' naar 'hukum'; Indonesische juristen en hun taal, 1915-2000. Deze personeelsmutaties hadden een zekere storende werking op het studieverlof van het afdelingshoofd Harry Poeze, die vaker op de afdeling moest zijn dan was voorzien, toen zijn vervanger Koolhof verhuisde naar een andere afdeling. Als nieuwe vervanger werd Van den Berge aangesteld. Poeze hoopt nu zijn zeer omvangrijke studie over de linkse beweging tijdens de Indonesische Revolutie in 2004 te voltooien.

KITLV-Jakarta

In velerlei opzicht was 2003 een veelbewogen en opwindend jaar voor de vertegenwoordiging in Jakarta, waarin niet alleen een wisseling van hoofd plaatsvond, maar ook een nieuw pand werd betrokken. Tevens werd begonnen met de uitvoering van de voornemens voor een meer geprofileerde rol van het KITLV in Indonesië met behoud van de reeds lang bestaande kernactiviteiten. Een tegenvaller in dit opzicht was dat de daarvoor benodigde extra gelden tegen de verwachtingen in niet werden verkregen.

Na een dienstverband van 30 jaar, waarvan 29 als hoofd van de vertegenwoordiging te Jakarta, ging Erkelens met pensioen. Hij droeg de leiding per 1 mei over aan Roger Tol.

Per 1 augustus werd het nieuwe, ruime, pand betrokken aan de Jalan Prapanca Raya 95A in de wijk Kebayoran Baru. In het nieuwe kantoor bevindt zich onder andere een grote ruimte die geschikt is voor het houden van wetenschappelijke bijeenkomsten. Tevens is er een bescheiden bibliotheek in gevestigd, voornamelijk bestaande uit duplicaten van de Leidse collectie. De verhuizing bood de gelegenheid om al het kantoormeubilair en een groot deel van de apparatuur te vervangen. Ook werd een breedbandaansluiting op het internet gerealiseerd met zes aansluitpunten, waarvan een in de bibliotheek. Vanwege de verhuizing moesten wijzigingen worden aangebracht in ledenadministratie, briefpapier, etikettering en dergelijke en moesten veel procedures worden aangepast aan de nieuwe situatie. De gehele verhuizing en alles wat daarmee samenhangt is zeer naar tevredenheid verlopen. In feite was het kantoor slechts twee dagen niet operationeel. Op 23 oktober vond de officiële ingebruikneming plaats. Het werd een zeer geslaagde en feestelijke opening met veel aanwezigen (ruim tweehonderd), onder wie een aantal deelnemers van het mede door KITLV-Jakarta georganiseerde LIPI-congres 'Conflict in Asia-

Pacific'. De openingsplaquette werd gesignd door dr. Dewi Fortuna Anwar van LIPI (onder wiens vleugels het KITLV in Indonesië opereert) en de directeur van het KITLV, Gert Oostindie. Het aantal aanwinsten vertoonde met 5.687 titels wederom een flinke stijging (2002:4.972; 2001:3.916). Daarvan werden 916 verfilmd en als microfiche naar Leiden gezonden. 270 titels werden ten geschenke gegeven. Op 333 titels van tijdschriften en kranten liep een abonnement, waarvan 63 nieuwe.

3.724 artikelen in Indonesische tijdschriften werden beschreven, van trefwoorden voorzien en rechtstreeks naar de ANU Library gestuurd.

De voortgang van het voor de collectievorming essentiële verfilmingsprogramma liep door budgettaire problemen aanzienlijke vertraging op. Na een stop van enkele maanden werd op bescheiden schaal weer gestart met verfilmen door LIPI-PDII. Met lokale partners is overleg gaande over samenwerking aangaande de verfilming van kranten. In samenhang daarmee wordt de mogelijkheid bestudeerd om in eigen beheer kranten te verfilmen. Er werden 295 rollen naar Leiden gezonden.

Per zeepost werden 28 kisten boeken en tijdschriften naar de bibliotheek verzonden. Per luchtkoerier werd 864 kilo wetenschappelijke documentatie overgevlogen.

Commissies/committees

De in 2001 ingestelde Wetenschapscommissie bestaat uit: prof.dr. V.J.H. Houben (voorzitter), prof.dr. G.A. de Bruijne, mw. prof.dr. F. Gouda, dr. P.J.M. Nas en prof.dr. H. Steinhauer. Adviseur voor de verzameling Oosterse handschriften en archivalia van de afdeling Historische Documentatie was dr. W. van der Molen.

De Commissie van Redactie bestond uit de leden: prof.dr. H.M.J. Maier, prof.dr. G.J. Oostindie, dr. G.A. Persoon, dr. H.A. Poeze en prof.dr. H. Steinhauer.

Redacteuren van de 'Bijdragen' waren prof.dr. B. Arps en dr. D.E.F. Henley.

Redacteur Caribbean Series was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Redacteur van de 'New West Indian Guide' was mw. dr. R.M.A.L. Hoefte.

Onderdeelscommissie

De samenstelling van de Onderdeelscommissie van het KITLV in 2002 was als volgt: drs. S.E. Aalten (secretaris), mw. dr. M. Osseweijer (voorzitter) en S.A. Razak bin Shaik.

Ereleden en bestuur/Honorary members and board

Ereleden/Honorary members

In het verslagjaar overleed het erelid prof.dr. E.M. Uhlenbeck. De vereniging heeft acht ereleden: prof.dr. Taufik Abdullah, prof.dr. H.J.M. Claessen, mw. dr. S.W. de Groot-Rosbergen, prof.dr. H. Hoetink, prof.dr. Sartono Kartodirdjo, prof.dr. J.W. Schoorl, mw. prof.dr. H.A. Sutherland en prof.dr. A. Teeuw.

Bestuur/Board

Aan de beurt van aftreden waren de bestuursleden: prof.dr. F.A.M. Hüsken, mw. dr. E. Locher-Scholten, mw. dr. K. Slaats-Portier en prof.dr. B. White. Zij werden opgevolgd door mw. drs. E. Buchheim en prof.dr. B. Arps.

In het verslagjaar was het bestuur als volgt samengesteld: prof.dr. R. Schefold (voorzitter), prof.dr. W.G. Wolters (vice-voorzitter), mr. J.W. Kroon (penningmeester), prof.dr. B. Arps, prof.dr. M. Baud, mw. drs. E. Buchheim, mw. drs. E. Derksen, prof.dr. P.M. Nas, dr. R. Raben en mw. prof.dr. L.E. Visser, Secretaris was dr. G.I.J. Steijlen.

Publicaties en voordrachten personeel/Publications and lectures by personnel

Medewerkers van het KITLV publiceerden 4 boeken/books, 2 'edited volumes', 25 wetenschappelijke artikelen/research articles, 21 overige artikelen/miscellaneous articles, 20

recencies/reviews en 3 bibliografische uitgaven/bibliographies. Zij leverden 74 papers en voordrachten/papers and lectures.

Boeken/Books

R.M.A.L. Hoefte (met Clazien Medendorp), Suriname; Gezichten, typen en costumen naar de natuur geteekend door A. Borret. Leiden: KITLV Uitgeverij, 180 pp.

G.A. van Klinken, Minorities, modernity and the emerging nation; Christians in Indonesia, a biographical approach. Leiden: KITLV Press, 285 pp.

G.J. Oostindie (met I. Klinkers), Decolonising the Caribbean; Dutch policies in a comparative perspective. Amsterdam: Amsterdam University Press, 291 pp.

A.W.H. Massier, Van 'recht' naar 'hukum'; Indonesische juristen en hun taal, 1915-2000. N.p.: n.n., xvii + 234 pp.

Edited volumes

G.J. Oostindie (met S. Koolhof), Koloniaal dodenkabinet. Leiden: KITLV Uitgeverij, 228 pp.

S. Koolhof (met G.J. Oostindie), Koloniaal dodenkabinet. Leiden: KITLV Uitgeverij, 228 pp.

H.G.C. Schulte Nordholt (met Gusti Asnan), Indonesia in transition; Work in progress. Yogyakarta: Pustaka Pelajar, 218 pp.

Wetenschappelijke artikelen/Research articles

M.W. Barwegen (met I.J. Nijman, M. Otsen, E.L.C. Verkaar, C. de Ruijter, E. Hanekamp, J.W. Ochieng, S.B.M. Shamsad, E.O. Rege, O. Hanotte, T. Sulawati en J.A. Lenstra), 'Hybridization of banteng (*Bos javanicus*) and zebu (*Bos indicus*) revealed by mitochondrial DNA, satellite DNA, AFLP and microsatellites', *Heredity* 90:10-16.

– (met E.L.C. Verkaar, H. Vervaecke, C. Roden, L. Romero Mendoza, T. Susilawati, I.J. Nijman en J.A. Lenstra), 'Paternally inherited markers in bovine hybrid populations', *Heredity* 91:565-569.

P. Boomgaard, 'The high sanctuary; Local perceptions of mountains in Indonesia, 1750-2000', in: Peter Nas, Gerard Persoon and Rivke Jaffe (eds), *Framing Indonesian realities; Essays in symbolic anthropology in honour of Reimar Schefold*, pp. 295-314. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 209.]

– 'Bridewealth and birth control; Low fertility in the Indonesian archipelago, 1500-1900', *Population and Development Review* 29-2:197-214.

– 'In the shadow of rice; Roots and tubers in Indonesian history, 1500-1950', *Agricultural History* 77-4:582-610.

– 'Human capital, slavery and low rates of economic and population growth in Indonesia, 1600-1910', *Slavery & Abolition; A Journal of Slave and Post-Slave Studies* 24-2:83-96.

– 'Smallpox, vaccination, and the "Pax Neerlandica"; Indonesia, 1550-1930', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:590-617.

F. Colombijn, 'When there is nothing to imagine; Nationalism in Riau', in: Peter Nas, Gerard Persoon and Rivke Jaffe (eds), *Framing Indonesian realities; Essays in symbolic anthropology in honour of Reimar Schefold*, pp. 333-370. Leiden: KITLV Press. [Verhandelingen 209.]

– 'The emergence of "racial" boundaries in nineteenth-century towns in Sumatra (Indonesia)', in: China Urban Anthropology Association (ed.), *Metropolitan ethnic cultures; Maintenance and interaction*, pp. 44-55. Beijing: Academy Press.

– 'The volatile state in Southeast Asia; Evidence from Sumatra, 1600-1800', *The Journal of Asian Studies* 62-2:497-529.

C. van Dijk, 'Anti-Chinees geweld op Java', in: C.J.G. Holtzappel (ed.), *Eenheid in verscheidenheid. Droom of werkelijkheid? Een inleiding tot de culturele en etnische verscheidenheid in Indonesië*, pp. 316-336. Amsterdam: Rozenberg Publishers.

– 'Ketakutan penjajah, 1890-1918; Pan-Islamisme dan persekongkolan Jerman-India', in: Nico J.G. Kaptein, *Kekacauan dan kerusuhan; Tiga tulisan tentang Pan-Islamisme di Hindia-Belanda Timur pada akhir abad kesembilan dan awal abad kedua puluh*, pp. 29-68. Leiden/Jakarta: INIS.

- 'Ketertiban dan kekacauan di dalam kehidupan Indonesia', in: Frans Hüsken en Huub de Jonge (eds), *Orde zonder order; Kekerasan dan dendam di Indonesia 1965-1998*, pp. 111-146. Jakarta: LK1S.
- 'The magnetism of songs', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:31-64.
- G.A. van Klinken**, 'Decentralisation, violence, and democracy; The colonial roots of ethnic conflict in Indonesia', in: A.P. Stanley, A.E. Priyono and Olle Tornquist (eds), *Indonesia's post-Soeharto democracy movement*, pp. 81-108. Jakarta: ISAI.
- 'Ethnicity in Indonesia', in: Colin Mackerras (ed.), *Ethnicity in Asia*, pp. 64-87. London/ New York: RoutledgeCurzon.
- G.J. Knaap**, 'Headhunting, carnage and armed peace in Amboina 1500-1700', *Journal of the Economic and Social History of the Orient* 46-2:165-192.
- S. Koolhof**, 'The La Galigo; A Bugis encyclopedia and its growth', in: Nurhayati Rahman, Anil Hukma en Idwar Anwar (eds), *La Galigo; Menelusuri jejak warisan sastra dunia*, pp. 3-33. Makassar: Pusat Studi La Galigo Universitas Hasanuddin, Barru: Pemerintah Daerah Kabupaten Barru.
- G.J. Oostindie**, 'When colonial history comes home', in: Walter E.A. van Beek, Mario A. Fumerton and Wil G. Pansters (eds), *Meeting culture; Essays in honour of Arie de Ruijter*, pp. 65-75. Maastricht: Shaker.
- 'Squaring the circle; Commemorating the VOC after 400 years', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:135-161.
- M. Osseweijer**, 'Conflicting boundaries; The role of mapping in the co-management discourse', in: Gerard A. Persoon, Diny M.E. van Est and Percy E. Sajise (eds), *Co-management of natural resources in Asia; A comparative perspective*, pp. 173-197. Copenhagen: NIAS Press.
- H.G.C. Schulte Nordholt**, 'Turning towards the regions; Less state, more democracy?', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:458-468.
- 'Renegotiating boundaries; Access, agency and identity in post-Suharto Indonesia', *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:550-589.
- R.G. Tol**, 'I Mallaq Daéng Mabéla, Arung Manajéng, dan naskah otograf Toloq Rumpaqa Boné', in: Andi M. Akhmar (ed.), *Toloq Rumpaqa Boné; Edisi teks dan kajian kesastraan*, pp. xiii-xxiv. Makassar: Masagena Press.
- 'Pengembaraan La Galigo ke Washington D.C. (memperkenalkan Husin bin Ismail, "seorang Bugis terpelajar di Singapura")', in: Nurhayati Rahman, Anil Hukma en Idwar Anwar (eds), *La Galigo; Menelusuri jejak warisan sastra dunia*, pp. 59-78. Makassar: Pusat Studi La Galigo Universitas Hasanuddin, Barru: Pemerintah Daerah Kabupaten Barru.

Overige artikelen/Miscellaneous articles

- M. Barwegen**, 'Livestock in Java since 1850', *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:4.
- P. Boomgaard**, 'Farwell to EDEN', *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:2.
- 'Environmental history of Indonesia, 1500-2000', *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:3.
- 'A history of the forests of Java, 1600-2000', *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:5. p>- 'Environmental history of Southeast Asia', *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:9
- F. Colombijn**, 'Chicks and chicken: Singapore's expansion to Riau', *IIAS Newsletter* no. 31:10.
- 'Terugkeer naar de stad', in: *Van Indië tot Indonesië; De herschikking van de Indonesische samenleving; Onderzoeksprogramma*, pp. 34-35, Amsterdam: NIOD.
- 'Het lichaam', in: Manon Osseweijer (ed.), *Speelgoed voor Reimars ziel; Beelden van een antropoloog*, pp. 32-35. Bussum: De Cirkel.
- 'Lost in the Sumatran jungle?', *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:6.
- G.A. van Klinken**, 'East Timor; The problem with victory', *Asian Analysis* (www.aseanfocus.com), september 2003.
- G.J. Oostindie**, 'Antillen niet rekoloniseren', *NRC Handelsblad*, 18 augustus.
- 'De laatste restjes tropisch Nederland', *Historisch Nieuwsblad* 12-8:38-39.

- ‘De smalle marges van het Nederlandse dekolonisatiebeleid’, *Internationale Spectator* 57-11:515-518.
- ‘De statuskwesie als verlamme splijtzwa’, *NRC Handelsblad*, 15 november.
- ‘Taalonderwijs’, *NRC Handelsblad*, 15 november.
- M. Osseweijer** – ‘Coastal fisheries in Island Riau, 1870s to present’, *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:8.
- H.G.C. Schulte Nordholt**, ‘Introduction’, in: Henk Schulte Nordholt and Gusti Asnan (eds), *Indonesia in transition; Work in progress*, pp. 1-24. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.
- ‘Jecky’s father’, *Latitudes Magazine* 35:38-41.
- (met N. Schulte Nordholt), ‘Indonesië’, in: *WP Encyclopedisch Jaarboek 2003*, pp. 148-149. Utrecht: Spectrum.
- G.P.A. Termorshuizen**, ‘Ginds in het verre zuiden waar de padigolven ruisen’, *Over Multatuli* 25-50:35-40.
- ‘P.A. Daum’, *Kritisch Literatuur Lexicon*, 89ste aanvulling.

Recensies/Reviews

- P. Boomgaard** - Robert Paddle, *The last Tasmanian tiger; The history and extinction of the thylacine* (Cambridge/New York, 2000), *Isis* 93-4:724-725.
- Emmanuel Vigneron, *Le territoire et la santé; La transition sanitaire en Polynésie française* (Paris, 1999), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:411-413.
- F. Colombijn** - Howard Dick, *Surabaya, city of work: A socioeconomic history 1900-2000* (Athens OH, 2002), *Journal of Economic History* 63:891-892.
- Adriaan Bedner, *Administrative courts in Indonesia; A socio-legal study* (The Hague, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:621-623.
- C. van Dijk** – H.W. Arndt and Hal Hill, *Southeast Asia’s economic crisis; Origins, lessons and the way forward* (Singapore, 1999), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:199-200.
- Sebastiaan Pompe, *De Indonesische algemene verkiezingen 1999* (Leiden, 1999), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:200-201.
- D.E.F. Henley** - Harold Brookfield, *Agrodiversity* (New York, 2001), *Indonesian Environmental History Newsletter* no. 18:18.
- Foong Kin, *Social and behavioural aspects of malaria control; A study among the Murut of Sabah* (Phillips, 2000), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:212-214.
- R.M.A.L. Hoeffte** - Robert S. Hillmann and Thomas J. D’Agostino (eds), *Understanding the contemporary Caribbean* (Boulder/Kingston, 2003), *European Review of Latin American and Caribbean Studies* 75:151-153.
- G.J. Knaap** – F. Mantiene, *Les relations politiques et commerciales entre la France et la péninsule Indochinoise (XVIIe siècle)* (Paris, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:214-217.
- W.G.J. Kuiters, *The British in Bengal 1756-1773; A society in transition seen through the biography of a rebel: William Bolts (1739-1808)* (Parijs, 2002), *Itinerario* 27-2:147-149.
- G.J. Oostindie** - M.H. Bartels, E.H.P. Cordfunke en H. Sarfatij (eds), *Hollanders uit en thuis; Archeologie, geschiedenis en bouwhistorie gedurende de VOC-tijd in de Oost, de West en thuis; Cultuurhistorie van de Nederlandse expansie* (Hilversum, 2002), C.L. Temminck Groll et al., *The Dutch overseas; Architectural survey; Mutual heritage of four centuries in three continents* (Zwolle, 2002) en M.H. Pieter van Wiechen, *Vademecum van de Oost- en West-Indische Compagnie* (Utrecht, 2002), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:433-436.
- Dirk Koppes, *Het verloren paradijs; Op zoek naar het andere Cuba* (Amsterdam, 2003), *NRC Handelsblad*, 11 augustus.
- H.A. Poeze** – N.G.B. Gouka, *De petitie-Soetardjo; Een Hollandse misser in Indië? (1936-1938)* (Amsterdam, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:651-652.
- Jaap Harskamp, *The Indonesian question; The Dutch/Western response to the struggle for independence in Indonesia 1945-1950; An annotated catalogue of primary materials held in the British Library* (London, 2001), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:653.

- Maria Gertindis van Enckevoort, The life and work of Otto Huiswoud; Professional revolutionary and internationalist (1893-1961) (Kingston, 2000), *OSO, Tijdschrift voor Surinamistiek* 22:377-379.
- H.G.C. Schulte Nordholt** - Tony Day, Fluid iron; State formation in Southeast Asia (Honolulu, 2002), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:436-438.
- G.P.A. Termorshuizen** - Piet Hagen, Journalisten in Nederland; Een persgeschiedenis in portretten 1850-2000 (Amsterdam/Antwerpen, 2002), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:442-444.
- Olf Praamstra, Een feministe in de tropen; De Indische jaren van Mina Kruseman (Leiden, 2003), *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde* 159:663-665.
- R.G. Tol** - René Teygeler et al., Preservation of archives in tropical climates; An annotated bibliography (Paris/The Hague/Jakarta, 2001), *IIAS Newsletter* no. 30:35.

Bibliografieën/Bibliographies

- R.M.A.L. Hoefte**, Tweeëntwintig annotaties in *Handbook of Latin American Studies* 59. Austin, TX: University of Texan Press.
- I.M.J. Rolfes**, 'Recente publicaties', *Oso; Tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, Letterkunde, Cultuur en Geschiedenis* 22:167-173, 388-392.
- 'Nieuwe publicaties', *Wi Rutu; Tijdschrift voor Surinaamse Genealogie* 3:52-53, 75-77.
- I.M.J. Rolfes**, 'Recente publicaties', *Oso; Tijdschrift voor Surinaamse Taalkunde, Letterkunde, Cultuur en Geschiedenis* 21:190-196, 391-396.
- 'Nieuwe publicaties', *Wi Rutu; Tijdschrift voor Surinaamse Genealogie* 2:43-45, 62-63.
- (met M. Conci, R.M.A.L. Hoefte en H.J. Teunissen), *Caribbean Abstracts* no. 12. Leiden: KITLV Press, 182 pp.
- H.J. Teunissen** (met M. Conci, R.M.A.L. Hoefte en I.M.J. Rolfes), *Caribbean Abstracts* no. 12. Leiden: KITLV Press, 182 pp.
- R.G. Tol** (met H.C. Kemp), 'Terbitan mutakhir tentang tradisi lisan', *Warta ATL* 8:35-43.

Papers en voordrachten/Papers and lectures

- P. Boomgaard**, 'The making and unmaking of tropical science; Dutch research on Indonesia, 1600-2000'. Keynote speech Open Science Conference, KNAW/MoRT, Jakarta, 2 september.
- F. Colombijn**, 'Huisvesting in Indonesië, 1930-1960', *Stichting Het Indische Boek*, Den Haag, 15 feburari.
- 'Sejarah pemukiman di Medan, 1930-1960', Universitas Sumatera Utara, Medan, 23 april.
- 'Sejarah pemukiman di Surabaya, 1930-1960', Institut Teknologi 10 November Surabaya, Surabaya, 29 april.
- 'Sejarah pemukiman di Surabaya, 1930-1960', Universitas Airlangga, Surabaya, 30 april.
- 'Violence in Indonesia', Universität Bonn, Bonn, 22 mei.
- 'Van pondok tot koloniale villa; Huisvesting in Nederlands-Indië en Indonesië, 1930-1960', *Pasar Malam*, Den Haag, 19 juni.
- 'Urban planning in colonial and postcolonial Indonesia', XVth International Congress on Anthropological and Ethnological Sciences, Lucca, 7 juli.
- 'A culture of violence in Indonesia; Lessons from history for the future', International conference 'Conflict in Asia-Pacific; State of the field and the search for viable solutions', Jakarta, 22 oktober.
- 'Solid as a rock or ephemeral as a handful of dust; The security of land tenure in Indonesian towns, 1930-1960', Conference 'Decolonizing societies; The reorientation of Asian and African livelihoods under changing regimes', Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam, 12 december.
- 'Solid as a rock or ephemeral as a handful of dust; The security of land tenure in Indonesian towns, 1930-1960', Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, Amsterdam, 16 december.
- C. van Dijk**, 'De politieke en sociale rol van de islam in Maleisië', Universiteit Twente, Studium Generale, Enschede, 19 mei.
- 'The hearts and minds of the people; South-East Asia after 11 September 2001', International seminar on Islamic militant movements in Southeast Asia, Jakarta, 24 juli.

- ‘Magical powers and political violence in Indonesia’, Universiti Kebangsaan Malaysia, Institut Alam dan Tamadun Melayu (ATMA), Bangi, 28 juli.
- ‘Coping with separatism; Is there a solution?’, International conference on conflict in Asia-Pacific ‘State of the field and the search for viable solutions’, Jakarta, 24 oktober.
- ‘May hips sway on stage, and if yes, how wide may the radius of action be? Strict Muslims in Indonesia and Malaysia and music’, Open middag 17th KITLV international workshop on South-East Asian Studies ‘South-East Asian pop music in a comparative perspective’, Leiden, 9 december.
- ‘Politicians who love to sing and politicians who hate singing’, 17th KITLV international workshop on South-East Asian Studies ‘South-East Asian pop music in a comparative perspective’, Leiden, 12 december.
- D.E.F. Henley**, ‘Malaria in Indonesia; An enigmatic retreat, 1950-2000’, Institut für Geschichte der Medizin, Heinrich Heine Universität, Düsseldorf, 5 januari.
- ‘Agama dan identitas di Minahasa’, Lembaga Kebudayaan Minahasa, Tondano, 15 november.
- ‘Globalisation, crises and resilience in North Sulawesi’, Workshop ‘Comparative social history of economic crises in Indonesia’, ISS/KITLV, Leiden, 17 december.
- (met Noldy Tuerah) ‘Globalization, crises and resilience in North Sulawesi’, Workshop ‘Comparative social history of economic crises in Indonesia, 1929-2003’, ISS/KITLV, Leiden, 18 december.
- R.M.A.L. Hoeffte**, ‘What has love got to do with it? The relation between the Netherlands Antilles and Aruba and the Netherlands’, International Centre, Leiden, 14 januari.
- ‘Ontwikkelingen in twintigste-eeuws Suriname’, Universiteit van Amsterdam, 12 februari.
- ‘Dutch policy in the Caribbean since 1954’, San Juan, Puerto Rico, 30 april.
- G.A. van Klinken**, ‘New actors, new identities; Post-Suharto ethnic violence in Indonesia’, Conference ‘Sectarian violence in Eastern Indonesia; Causes and consequences’, University of Hawaii, 16 mei.
- ‘Ethnic conflict after Suharto; New actors, new identities’, KNAW meeting, KITLV, Leiden, 24 mei.
- ‘Dayak ethnogenesis and conservative politics in Indonesia’s outer islands’, Conference of the KNAW research program ‘Indonesia in transition’, University of Indonesia, Depok, Jakarta, 26 augustus.
- ‘New actors, new identities; Post-Suharto ethnic violence in Indonesia’, Conference ‘Conflict in Asia Pacific; State of the field and the search for viable solutions’, MOST-LIPI/ UNESCO, Jakarta, 22 oktober.
- ‘The East Timor Commission for Reception, Truth and Reconciliation (CAVR)’, ISHSS and Asian Studies in Amsterdam (ASiA) of the University of Amsterdam, Amsterdam, 20 november.
- ‘Christianity and ethnicity in Indonesia; The intellectual biography of Sam Ratu Langie’, International symposium ‘Christianity in Indonesia; Perspectives of power’, University of Frankfurt, Frankfurt, 14 december.
- ‘Songs of suffering and resistance in Aceh, Ambon, and East Timor’, KITLV International Workshop on South-East Asian Studies ‘South-East Asian pop music in a comparative perspective’, Leiden, 10 december.
- L.E.E. de Laat**, ‘Stedelijke ontwikkeling’, Universiteit Leiden, 16 oktober.
- G.J. Oostindie**, ‘From Africa to the Americas; Accommodation, resistance, and slave culture’, African Diaspora Series, Universiteit Leiden/KITLV, Leiden, 4 februari.
- ‘Suriname 1940-1975’, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 19 februari.
- ‘Commemorating Dutch colonialism’, Universiteit Leiden, Leiden, 12 juni.
- ‘Slavernij en het Nederlandse zelfbeeld’, Leidse Regio Kring, Leiden, 18 juni.
- ‘De ‘oude Indische wereld’ bekeken vanuit het verre Westen; Beschouwing bij de presentatie van Ulbe Bosma en Remco Raben, De oude Indische wereld 1500-1920’, Het Indisch Huis, Den Haag, 4 oktober.
- ‘Zes stellingen bij Gert Oostindie en Inge Klinkers, Decolonising the Caribbean’, Plexus, Leiden, 10 november.
- ‘Over Caraïbische dekolonisatie’, Interdepartementale Commissie Koninkrijksrelaties, Den Haag, 10 november.
- ‘De valse romantiek van Cuba’, Hemingway’s, Groningen, 30 november.

- M. Osseweijer**, 'Introduction recent social, economic and political history of Indonesia (Kalimantan)', Inter Consultancy Bureau, Leiden University, Leiden, 6 januari.
- 'Crisis in the fisheries of Island Riau', Workshop 'Comparative social history of economic crises in Indonesia', ISS/KITLV, Leiden, 17 december.
- H.G.C. Schulte Nordholt**, 'Renegotiating boundaries', International Convention of Asian Scholars 3, Singapore, 19-22 augustus.
- 'Less state, more democracy?', Open Science Meeting, Jakarta, 1-2 september.
 - 'Renegotiating boundaries', Center for Development and the Environment, University of Oslo, Oslo, 11 maart.
 - 'Less state, more democracy?', Department of Sociology, Universitas Indonesia, Jakarta, 1 mei.
 - 'Indonesië; Democratisering of stagnatie?', Studium Generale Technische Universiteit Eindhoven, Eindhoven, 4 juni.
 - 'Indonesië; Democratisering of stagnatie?', Pasar Malam, Den Haag, 22 juni.
- G.I.J. Steijlen**, 'Indonesië na het aftreden van Soeharto', Volksuniversiteit, Arnhem, 9 februari.
- Column bij de KITLV-Indisch Huislezing 'Macht in de marge' door dr. Esther Velthoen, Den Haag, 22 maart.
 - 'Molukken, sociale beweging en conflict', Gastcollege Departement Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie, Universiteit Leiden, Leiden, 27 maart.
 - 'Indonesia', Gastcollege Aziëcursus, Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie, Katholieke Hogeschool Mechelen, Mechelen, 17 mei.
 - 'Molukkers en Indische Nederlanders', Gastcollege Afdeling Sociologie en Antropologie, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam, 19 mei.
 - 'Recording the future', Lezing ter gelegenheid van de Algemene Leden Vergadering van de Vereniging KITLV, Leiden, 24 mei.
 - Column bij de KITLV-Indisch Huislezing 'Indonesische vrouwenarbeid in Hong Kong' door Lexy Junior Rambadeta en dr. Ratna Saptari, Den Haag, 31 mei.
 - Column bij KITLV-Indisch Huislezing 'Islam in Indonesië: ontwikkelingen en tendensen' door prof.dr. Martin van Bruinessen, Den Haag, 28 september.
 - 'Oral History', Training aan Indonesische onderzoekers, NIOD cursus, Jakarta, 2 en 3 oktober.
 - 'Het nieuwe audiovisuele project van het KITLV', Lezing met prof.dr. Henk Schulte Nordholt, Historisch Café Amsterdam, Amsterdam, 12 november.
 - Column bij KITLV-Indisch Huislezing 'Ik voelde mij een oorlogsbuit; Kinderen en de oorlog op Oost-Timor' door Héléne van Klinken, Den Haag, 30 november.
- G.P.A. Termorshuizen**, 'Journalisten en heethoofden; De koloniale journalistiek en haar invloed', University of British Columbia, Vancouver, 13 februari.
- 'Multatuli's Max Havelaar in Indië en Indonesië', University of Calgary, Calgary, 20 februari.
 - 'De ontdekking van Java', University of Ottawa, Ottawa, 24 februari.
 - 'Literatuur over Nederlands-Indië', University of Montreal, Montreal, 26 februari.
 - 'László Székely (in zijn boek Van oerwoud tot plantage) over koeliearbeid in Deli', Het Indisch Huis, Den Haag, 23 maart.
 - 'Indisch-Nederlandse literatuur en ego-documenten', Wekelijkse colleges HOVO [Hoger Onderwijs Voor Ouderen], Universiteit Leiden, 17 maart tot en met 19 mei.
 - 'In "Bantam's vergetelheid" verborgen en gestorven; Over Dr. J. L'Ange Huet (1840-1925): journalist, planter, armenvriend en kluizenaar', Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde, Leiden, 30 mei.
 - 'De Indische rijmkronieken van Melis Stoke: spits, geestig en betrokken', Bibit Theater van de Pasar Malam Besar, Den Haag, 14 juni.
 - (samen met Rob Dumas) 'De Komedie Stamboel in de Indische pers', Bibit Theater van de Pasar Malam Besar, Den Haag, 22 juni.
 - 'De Molukken in de literatuur', Centrum voor Kunst en Cultuur, Hoofddorp, 10 juli.
 - (met Peter van Zonneveld) 'Het Indische feuilleton; Relaties tussen koloniale literatuur en dagbladpers', Werkcollege vakgroep Nederlands, Universiteit Leiden, Leiden, september-december.
 - 'Indische ego-documenten', Symposium over ego-documenten, Universiteit van Debrecen, Debrecen (Hongarije), 29 september.

- Colleges Indische literatuur en ego-documenten 18e en 19e eeuw, Universiteit van Debrecen, Debrecen, 1 tot en met 10 oktober.
- Soewarsih Djojopoespito, Literaire Salon, Het Indisch Huis, Den Haag, 23 november.
- R.G. Tol**, 'Pengkajian teks sastra sejarah', Pelatihan dan Penelitian Sejarah, Ciawi, 23 september

Publicaties KITLV/Publications KITLV

KITLV Uitgeverij/KITLV Press

In de serie Verhandelingen verschenen:

- 196 Karel Steenbrink, Catholics in Indonesia 1808-1942; A documented history. Volume 1; A modest recovery 1808-1903, xviii + 528 pp.
- 199 Gerry van Klinken, Minorities, modernity and the emerging nation; Christians in Indonesia, a biographical approach, 285 pp.
- 204 Anke Niehof en Firman Lubis (eds), Two is enough; Family planning in Indonesia under the New Order (1968-1998), viii + 281 pp.
- 205 Traude Gavin, Iban ritual textiles, xi + 356 pp.
- 207 Reimar Schefold, Peter J.M. Nas and Gaudenz Domenig (eds), Indonesian houses. Volume 1; Tradition and transformation in vernacular architecture, vii + 527 pp.
- 208 Yong Mun Cheong, The Indonesian revolution and the Singapore connection, 1945-1949, xvi + 218 pp.
- 209 Peter Nas, Gerard Persoon en Rivke Jaffe (eds), Framing Indonesian realities; Essays in symbolic anthropology in honour of Reimar Schefold, viii + 420 pp.
- 210 Timothy P. Barnard, Multiple centres of authority; Society and environment in Siak and eastern Sumatra, 1674-1827, xvi + 184 pp.

In de Boekerij 'Oost en West' werden uitgegeven:

- Olf Praamstra, Een feministe in de tropen; De Indische jaren van Mina Kruseman, 111 pp.
- Kees Snoek, Manhafte heren en rijke erfdochteren; Het voorgeslacht van E. du Perron op Java, 106 pp.
- Rosemarijn Hoeft en Clazien Medendorp, Suriname; Gezichten, typen en costumen naar de natuur geteekend door A. Borret, 180 pp.

De Translation Series werd uitgebreid met:

- 27 Stuart Robson (ed.), The kraton; Selected essays on Javanese courts, xxvi + 390 pp.

In de Caribbean Series verschenen:

- 23 Sidney W. Mintz en Richard Price, De geboorte van de Afrikaans-Amerikaanse cultuur xvi + 88 pp.
- 24 Ellen-Rose Kambel en Fergus MacKay, De rechten van inheemse volken en Marrons in Suriname xxi + 198 pp.

Buiten serie verschenen:

- Sirtjo Koolhof en Gert Oostindie, Koloniaal dodenkabinet, 228 pp.
- Jaarverslag 2002 van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, 68 pp.
- De Vertegenwoordiging Indonesië verzorgde de uitgave van:
 - Ahmat Adam, Sejarah awal pers dan kebangkitan kesadaran keindonesiaan, 1855-1913. Jakarta: Hasta Mitra, Pustaka Utan Kayu, xxiv + 345 pp.
 - Mirjam Maters, Dari perintah halus ke tindakan keras; Pers zaman kolonial antara kebebasan dan pemberangusan, 1906-1942. Jakarta: Hasta Mitra, Pustaka Utan Kayu, viii + 451 pp.
 - Hans van Miert, Dengan semangat berkobar; Nasionalisme dan gerakan pemuda di Indonesia, 1918-1930. Jakarta: Hasta Mitra, Pustaka Utan Kayu, xxxiv + 636 pp.
 - Pim Schoorl, Masyarakat, sejarah, dan budaya Buton. Jakarta: Djambatan, xi + 253 pp.
 - C.F. Winter dan R.Ng. Ranggawarsita, Kamus Kawi-Jawa menurut Kawi-Javaansch woordenboek. Yogyakarta: Gadjah Mada University Press. Achtste druk, xii + 311 pp.
- Bij uitgeverij LP3ES verscheen een vertaling van Robert van Niel, Java under the Cultivation System; Collected writings (VKI 150) onder de titel Sistem tanam paksa di Jawa; Kumpulan tulisan.

Periodieken

Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde. Deel 159, in 3 afleveringen, bevat 14 artikelen, 1 In Memoriam met bibliografie, 2 'review essays' en 74 boekbesprekingen. De omvang bedroeg 677 pp., de oplage 1275 exemplaren.

European Newsletter of South-East Asian Studies Volume 15, no. 2 en Volume 16, no. 1 in een totale omvang van 76 pp. Oplage 500 resp. 525 exemplaren. De Vertegenwoordiging Indonesië verzorgde voor verspreiding in Indonesië een nadruk van beide afleveringen.

Indonesian Environmental History Newsletter no. 18, met een omvang van 20 pp. Oplage 500 exemplaren.

New West Indian Guide/Nieuwe West-Indische Gids. Jaargang 77, in twee afleveringen, met een omvang van 366 pp., bevat 8 artikelen, 2 'review articles' en 54 boekbesprekingen. Oplage 550 exemplaren.

Aanwinsten handschriften en archivalia/Acquired manuscripts and archive material

Aanwinsten Westerse handschriften en archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers) Acquired Western manuscripts and archive material (excluding additional older editions)

Arabischtalige godsdienstige teksten van anonieme auteur met interlineaire vertaling in het Javaans betreffende de islamitische geloofsbelijdenis en de daarmee samenhangende aspecten. 1864. Handgeschreven.

Schenking Hendrik Kraemer Instituut – 1 stuk

Or 642 Soendanese tekst in Arabisch schrift van anonieme auteur waarvan het eerste deel het Evangelie van Lucas betreft en het tweede deel handelt over een rechtvaardige vorst en zijn familie. 1901. Handgeschreven.

Schenking Hendrik Kraemer Instituut – 1 stuk

Or 643 Javaanstalige tekst van een anonieme auteur getiteld 'Serat Yusuf'. [Circa 1900]. Handgeschreven op lontar.

Schenking Familie E.J.M. van Looveren – 1 stuk

Or 644 Kopieën van Arabisch-, Bataks-, Buginees-, Javaans- en Maleistalige handschriften aanwezig in de India Office Library te Londen en in de Cambridge University Library. 1995. Microfilm.

Aangekocht – 11 dozen

[Zie M.C. Ricklefs en P. Voorhoeve, Indonesian manuscripts in Great Britain. Oxford, Oxford University Press, 1977]

[Overzicht aanwezig]

Aanwinsten Westerse Handschriften en Archivalia (exclusief aanvullingen op oudere nummers)

H 1361 Collectie A. van Essen, predikant-godsdienstleraar, betreffende zijn werk als zendeling van de Utrechtsche Zendingsvereniging in Nederlands-Indië op Morotai en van de Indische Kerk bij de Protestantse Gemeente voor de Nederlandse Antillen op Aruba en Bonaire. 1898-1954. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, lichtdruk, gedrukt.

Schenking B. van Essen en H. Verkuyl – 248 omslagen

[Overzicht aanwezig]

H 1362 Collectie J.C. van Essen, fotograaf, betreffende zijn werk als hoofd Afdeling Foto- en Lichtdruk bij Shell Curaçao voorheen Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te

Emmastad. 1919-1979. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, lichtdruk, fotokopie, gedrukt. Schenking B. van Essen en H. Verkuyl – 173 omslagen [Overzicht aanwezig]

H 1363 Collectie G.A. Ament-Resink houdende stukken over culturele en sociale activiteiten in Indonesië. 1967-1999. Handgeschreven, getypt, stencil, gedrukt. Schenking G.A. Ament-Resink – 10 omslagen

H 1364 Collectie Rens-Holle houdende stukken betreffende de Maatschappij tot Exploitatie der Rijtuigfabriek en van den Handel in Paarden voorheen F.J. Fuchs te Medan en Batavia, later Maatschappij tot Voortzetting der Zaken voorheen Fuchs en Rens te Batavia; met verzamelde stukken families Rens en Holle alsmede stukken betreffende H. Kremer, administrateur rubberonderneming Tebenan. 1759-2002. Handgeschreven, getypt, doorslag, stencil, fotokopie, gedrukt. Schenking A.M. Voûte – 202 omslagen

H 1365 Nota van H.B. Stapel, eerste luitenant der infanterie en civiel gezaghebber van Manggerai, getiteld 'Eenige gegevens omtrent taal en volk van Manggerai'; met ingeplakte tekening en foto's en een losse taalkaart. 1912. Getypt. Schenking D.A. Pauw – 2 stukken

H 1366 Tekst van een buitengewone vergadering van de Minahasaraad op 10 januari 1936 ter gelegenheid van de achtste gedenkdag van het verbond tussen Nederland en de Minahasa, aangeboden aan J. Jongejans, resident van Menado, bij zijn vertrek naar Nederland; met ingeplakte foto's, correspondentie en bijlage. 1936. Handgeschreven, getypt, gedrukt. Aankoop – 3 stukken

H 1367 Verslagen van A.M. van Steenbergen-van Santen, inspectrice bij de Inspectie en Mobiele Teams Nederlandsche Roode Kruis te Batavia en Bandoeng, betreffende dienstreizen op Java en Sumatra inzake ondersteuning van poliklinieken en ziekenhuizen; met correspondentie en bijlagen. 1947-1949. Handgeschreven, getypt, doorslag, fotokopie, gedrukt. Schenking A.M. van Steenbergen-van Santen – 3 omslagen

H 1368 Tekst van J. Piry, lid Madjelis Permusjawaratan Rakjat Republik Indonesia, getiteld 'Sociale structuurtypen in Oost-Soemba'. Circa 1950. Doorslag. Schenking V.J.H. Houben – 1 stuk

H 1369 Tekst van een scriptie van J. Piry, lid Madjelis Permusjawaratan Rakjat Republik Indonesia, getiteld 'De economische betekenis van Sumba'. 1951. Getypt. 1 stuk. Schenking V.J.H. Houben – 1 stuk

H 1370 Jaarverslagen van E. Benicke, hoofdadministrateur cultuurondernemingen Panggoonsari, Kandangan en Poeloesari te Madioen, voornamelijk betreffende de koffie- en kinateelt; met bijlagen. 1941-1953. Getypt, doorslag. Schenking G.E. Hartog-Benicke – 7 omslagen

H 1371 Notulen en verslagen van de Vereniging Surinaams Bedrijfleven te Paramaribo betreffende vergaderingen van de leden van de Groep Cultures; met correspondentie en bijlagen. 1950-1952. Stencil. Schenking J. van der Kamp – 1 deel

H 1372 Brievenboeken van het handelshuis Deans, Scott & Co. te Semarang alsmede de firma's Macquoid, Davidson & Co. en Thomson, Roberts & Co. te Batavia en Semarang betreffende indigo-, koffie-, opium- en suikercultures. 1815-1830. Handgeschreven. Aankoop – 4 microfilms [Oorspronkelijke stukken bevinden zich in het Arsip Nasional Republik Indonesia]

Lijst van Schenkers/List of donors

Personen en instellingen die in 2003 publicaties ten geschenke hebben gegeven aan de bibliotheek van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde.

Ahmad Sarji bin Abdul Hamid; T. Alberts; M. Aleida; Arman; B. Arps; A. Azra; D. Bade; R. Baldewsingh; B. Barendregt; K. Bergman; L. Blussé; P. Boomgaard; M. Boon; J. Bos; M. van den Bosch; A.J. Bright; Y. ten Brinke; A.N. Burhani; C. Cahyono; I. Caldwell; L. Cao Thi; C.E.S. Choennie; E. Cocheret de la Moriniere; J.T. Collins; F. Colombijn; R. Darga; O. Diekmann; J.P. Dirkse; S.A. Djamhari; J. van Donselaar; P.B. van Duijl; C. van Dijk; P.A. van Dyke; V. Erdin; J. Erkelens; W.F. Fischer; A. Gomperts; Y. Gunawan; B.J. ter Haar; L. Haks; B.S. Han; B.H. Harahap; Hasan Ali; D.M. Heilijgers-Seelen; S. Hidayat; H.I.R.

Hinzler; R. Höfte; J.E. Hogerzeil; C.M. Hogewoning; V.J.H. Houben; B.W. Hough; Y. Huda; M. Ito; R.E. Jordaan;
N. Kaptein; M. van Kempen; G. van Klinken; A.H. Klokke; B.M.C. Knaap;
G.R. Knight; G. Koerts-Roggen; S. Koolhof; R. Korber; G.L. Koster; H. Kosec; M. Krans; H. Kretzschmar; S. Kruyswijk-van Thiel; P.N. Kuijper; H. Latief; N. van Lienen; J. van der Linden; W.K. Liothe; M. Loekito; M. Lohanda; A. de Lorm; D. Mahendra; I. Malik; W. Manuhutu; S. Margana; A.W.H. Massier; Th.C. van der Meij; Q. de Meyer; J. Millie; Chr.L. van Minnen; H. Moll; M. Moriyama;
F. Moscoso; Muhannis; T. Murray Li; T. Ngo; V. Nijman; P. Oehmen; H.W. Ong; T. Ong;
Onghokham; G.J. Oostindie; M. Osseweijer; B. Paasman; R. Penadi;
A. Peresthu; G. Persoon; H.A. Poeze; A. Poeze-Reuvers; C.H. Poulus; H.J.A. Promes; B. Purba; J. van der Putten; N. Rahman; A. Ridwan; M.D. Ridwan; S. Rodgers; Ajip Rosidi; J. van Rosmalen; D. Roth; T. Rudyansyah; A. Salim; S. Sastrosatomo;
M.O. Scalliet; R. Schefold; I. Schenker; L. Schneider-Esser; P. Schomper; P. Schreurs; E.M. Schröder-Butterfill; W.W. Schüller; H. Schulte Nordholt; A.G. Schultz; A. Sekarningsih; M. van Selm; B. Setyono; R. Severing; R.E. Sling; J. Sollewijn Gelpke; M. Somers Heidhues; H. Steinhauer; H. Sterringa; F. Steijlen; G.H. Stöve; W. Stokhof; Sugiyono; P. Suparlan; Suryadi; M. Sutedja-Liem; M. Takahashi;
M.I. Tanggok; G.P.A. Termorshuizen; D.P. Tick; W. van der Toorn; S. Trisila; M.H. Tromp; R.O. Tumanggor; A.J. Ulaen; L.E. Visser; M.A. Waibel; E. van der Wal;
C. Warren; D. Wesseling; A.C. van Wickeren; R. Wong Sang; A.M. Zaibar; J.A. van Zelm van Eldik; B.A.M. de Zwart. Afrika Studiecentrum, Leiden; Ambassade van de Republiek Indonesia, Den Haag; Ambassade van het Koninkrijk der Nederlanden in Vietnam, Hanoi; ASEAN Secretariat, Jakarta; ASiA, Azië-studies in Amsterdam, Universiteit van Amsterdam; Asosiasi Tradisi Lisan, Jakarta; Association Archipel, Paris; Bibliotheek Theologische Universiteit Kampen; Bibliotheek Universiteit Wageningen; Center for International Forestry Research CIFOR, Jakarta; Deutsch-Indonesische Gesellschaft, Köln; Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur; Djambatan, Jakarta; Ecole Française d'Extrême-Orient, Jakarta; Fryske Akademy, Leeuwarden; Fukuoka Asian Culture Prizes, Fukuoka; Galeri Lontar, Jakarta; Indonesian Corruption Watch ICW, Jakarta; Informatie- en Coördinatie-Organisatie Dienstverlening Oorlogsgetroffenen ICODO, Utrecht; Institut universitaire d'études du développement, Genève; Institute for the Study of Languages and Cultures of Asia and Africa, Tokyo; Institute of Commonwealth Studies, University of London; Institute of Social Studies, Den Haag; Institute of Southeast Asian Studies ISEAS, Singapore; Instituut Kern, Leiden; Instituut voor Maritieme Historie, Den Haag; Instituut voor Militaire Geschiedenis, Koninklijke Landmacht, Den Haag; International Institute for Asian Studies, Leiden; International NGO Forum on Indonesian Development INFID, Brussel; Internationale Organisatie voor Migratie, Den Haag; Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica, Utrecht; Jabatan Pengajian Sains & Teknologi, Fakulti Sains, Universiti Malaya, Kuala Lumpur; Japan International Cooperation Center, Tokyo; Kagoshima University Research Center for the Pacific Islands, Kagoshima; Karta Pustaka, Yogyakarta; Koninklijke Militaire Academie, Breda; Laboratorium voor Bodemkunde en Geologie, Wageningen; Lembaga Ilmu Pengetahuan Indonesia, Jakarta; Library of Congress, Jakarta; Manassa Cabang Bali, Universitas Udayana, Denpasar; Maparasu, Medan; Max Planck Institute for Social Anthropology, Halle/Saale; Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag; Nadi Gallery, Jakarta; Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden; Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam; Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut NIDI, Den Haag; Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek, Den Haag; Nuffic, Den Haag; Nusantara Society, The Asia and Pacific Museum, Moskou; Oxford Institute of Ageing, University of Oxford; Perpustakaan Rekso Pustoko Istana Mangkunegaran, Surakarta; PP3ES, Jakarta; Prins Claus Fonds voor Cultuur en Ontwikkeling, Den Haag; Pusat Bahasa, Departemen Pendidikan Nasional, Jakarta; Pusat Kajian Indonesia Timur (PusKIT), Makassar; Pusat Penelitian Ekonomi (P2E-LIPI), Jakarta; Pusat Penelitian Politik, LIPI, Jakarta; Pustaka Pelajar, Yogyakarta; Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden; Stichting Peutjut-Fonds, Gouda; Stichting Tong Tong, Den Haag; UNOCA, Oranjestad; Vakgroep Talen en Culturen van China, Universiteit Leiden; Vakgroep Talen en Culturen van Zuidoost-Azië en Oceanië, Universiteit Leiden; Yayasan Gedung Arsip Nasional, Jakarta; Yayasan Seni Cemeti, Jakarta.

Personen en instellingen die de verzamelingen van de afdeling Archief & Beeld met een schenking verrijkten.

Ajip Rosidi, L. Altema-van Vliet, E. Braches, Th. Cool, M.E. Duyverman, D. Haeussler, E.L. Heins, E.J.M. van Looveren, Q. de Meyer, Erven H. Pos, L.S.C. Tielenius Kruythoff. Antiquariaat Minerva, Den Haag; Instituut Maritieme Historie, Den Haag.

Externe functies, commissies en redacties/External committees and editorial boards

P. Boomgaard

Secretary and Member of the Board van de European Association for South-East Asian Studies (EUROSEAS), Leiden

Bijzonder hoogleraar Economische en Ecologische Geschiedenis van Zuidoost-Azië, in het bijzonder van Indonesië, aan de Faculteit der

Sociaal-Culturele en Politieke Wetenschappen van de Universiteit van Amsterdam

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Southeast Asia Research' (School of Oriental and African Studies (SOAS), Londen)

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'Environment and History' (White Horse Press, Cambridge)

Lid Consejo Asesor van het tijdschrift 'Revista Española del Pacífico' (Asociación Española de Estudios del Pacífico, Madrid)

Lid Editorial Board van het tijdschrift 'European Journal of East Asian Studies' (Brill Academic Publishers, Leiden/Boston)

Mentor van het project Towards a New Age of Partnership (Tanap)

F. Colombijn

Executive Secretary of the IUAES Commission on Urban Anthropology (tot juli 2003)

Member Editorial Committee 'Papeles de Trabajo'; Journal of the Center for Inter-disciplinary Research on Ethnolinguistics and Social Science (CICEA-UNR-ARGENTINA)

C. van Dijk

Hoogleraar in de Moderne Islam in Indonesië, Universiteit Leiden

Lid Commissie van Advies Indonesian-Netherlands Cooperation in Islamic Studies, Universiteit Leiden

Penningmeester Interuniversitaire Commissie Cursus Indonesiëkunde

Lid Coördinatorcommissie Vrije Studierichting Islamologie, Universiteit Leiden

Redacteur 'European Newsletter of South-East Asian Studies'

D.E.F. Henley

Lid Editorial Board 'Moussons'

Lid Editorial Board 'Itinerario'

R.M.A.L. Hoefte

Foreign Correspondent Handbook of Latin American Studies, Library of Congress, Washington DC

External examiner Caribbean Studies, London Metropolitan University

Voorzitter Elsa Goveia Prize Committee, Association of Caribbean Historians

Lid Klankbordgroep tentoonstelling 'Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba in oorlogstijd', Verzetsmuseum Amsterdam

Lid Nominating Committee, Association of Caribbean Historians

G. van Klinken

Redacteur 'Inside Indonesia'

Wetenschappelijk adviseur voor waarheid- en verzoeningscommissie in Oost Timor (CAVR)

G.J. Knaap

– Lid van Coördinatiecommissie van het research project: The Java Sea in an Age of Transition 1870-1970

Secretaris Stichting International Maluku Research Council

Adviseur Pusat Kajian Sejarah dan Budaya Maritim Asia Tenggara te Semarang

Lid Begeleidingscommissie van het project: Bronnen betreffende de Midden-Molukken in de negentiende eeuw

Mentor van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)

Lid Programmacommissie van het project Towards an Age of Partnership (Tanap)
Lid Commissie van Advies Stichting Vrienden van Linggadjadi

S. Koolhof

- Penningmeester Oosters Genootschap in Nederland
Projectadviseur 'La Galigo Theatre Project' van Robert Wilson en Rhoda Grauer

G.J. Oostindie

Hoogleraar Antropologie en Comparatieve Sociologie van het Caraïbisch gebied, Universiteit Utrecht (deeltijd)

Voorzitter Wetenschappelijke Commissie Geschiedschrijving 'Vijftig jaar Molukkers in Nederland' (Moluks Historisch Museum/Ministerie van Justitie)

Lid Advisory Board, Centre for Caribbean Studies, University of Warwick

Lid Advisory Board, Nationaal Archeologisch Antropologisch Museum, Curaçao

Lid Advisory Board, 'Pensamiento Proprio; Revista Bilingüe de Ciencias Sociales del Gran Caribe'

Lid bestuur Centre for Holocaust and Genocide Studies (Universiteit van Amsterdam/KNAW)

Lid Comité 2004 – 50 jaar Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden

Lid Comité van Aanbeveling 'De Indische Zomer', Den Haag

Lid Commissie Informatiediensten NIWI (KNAW)

Lid Klankbordgroep 'Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba in oorlogstijd', Verzetsmuseum, Amsterdam

Lid Netwerk Musea en Slavernij

Lid onderzoeksschool CERES

Lid programmacommissie Scientific Programme Indonesia – the Netherlands (KNAW)

Lid stuurgroep onderzoeksprogramma 'Van Indië naar Indonesië' (NIOD)

R.L. Robson-McKillop

Editor 'SEALG News'

H.G.C. Schulte Nordholt

Coördinator Dutch-Indonesian research programme 'Indonesia in Transition' (KNAW)

Lid Advisory Board Van Vollenhoven Instituut, Leiden

Lid Editorial Board Indische Bibliotheek Walburg Pers

Lid onderzoeksschool ASSR, Universiteit van Amsterdam

Bijzonder hoogleraar Aziatische Geschiedenis, Erasmus Universiteit Rotterdam

G.I.J. Steijlen

Secretaris Vereniging Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde

Gastdocent Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie van de Katholieke Hogeschool Mechelen

Vereffenaar Stichting Mondelinge Geschiedenis Indonesië

Coördinator Samenwerkingsverband Mondelinge Geschiedenis Indonesië

Voorzitter Vereniging van Vrienden van het Moluks Historisch Museum

Lid programmacommissie Het Indisch Huis

Lid adviesraad De Indische Zomer, Den Haag 2005

G.P.A. Termorshuizen

Redacteur 'Indische Letteren', tijdschrift van de Werkgroep Indisch-Nederlandse Letterkunde

Lid Werkgroep Koloniale en Postkoloniale Letteren, Universiteit Leiden

Lid Adviesraad 'Indische Zomer 2005'

Adviseur organisatie tentoonstelling Indische pers in 2005 in Amsterdam en Den Haag (in samenwerking met Persmuseum. Amsterdam)

R.G. Tol

Universitair docent Opleiding Talen en Culturen van Zuidoost Azië en Oceanië, Universiteit Leiden

External Examiner South-East Asian Studies and Language, University of Hull

Bestuurslid South-East Asia Library Group

Bestuurslid en voorzitter sectie publicaties Asosiasi Tradisi Lisan

Eindredacteur 'Seri Tradisi Lisan Nusantara'

Redacteur 'Manuscripta Indonesica'

Redacteur 'Warta ATL'